

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

DE DROSSAARDERIJ VAN BRABANT*

De reiziger die in de 18de eeuw te Brussel aanlandde en zich aan een der poorten van de stad aanmeldde, kwam eerst en vooral in aanraking met een prachtige militair, in een rood uniform gekleed soldaat (zwarte broek en rode buis). Deze soldaat was een der manschappen uit de schaar van de drossaard van Brabant. Hij stond daar gedurende 24 uur op wacht, door weer en wind. Hij vertegenwoordigde de vorst en was gelast, bij gelegenheid, de openbare rust te handhaven.

Na hun vermoeiende schildwacht, werden de mannen van de drossaard naar het stadhuis gezonden om er den Amigo te bewaken. (1).

Doch, aan de poorten staan te pronken en de Amigo bewaken, dat waren niet de gewone bezigheden van de drossaardierij van Brabant. De drossaard zelf was geen politiebeampte. Hij was een officier van Justitie, een rechter.

Een *eigenaardige rechter*, wel is waar : een rechter in strafzaken, volgens de opvattingen van de oude tijd.

Een voornaam *verschil* tussen deze opvattingen en de hedendaagse begrippen bestond misschien wel hierin dat er vroeger geen onderscheid gemaakt werd tussen onderzoek en toepassing der straf.

Thans zijn het verschillende ambtenaren die van de ene kant de gerechtelijke politie waarnemen en beheren en, van de andere kant, de straf aanpassen en deze uitvoeren.

Dit is waarlijk een vooruitgang, zowel in theorie als in praktijk, die wij te danken hebben aan lange en soms pijnlijke ondervindingen.

De mening dat een misdadiger best moet terechtstaan voor een en dezelfde magistraat is op zichzelf volstrekt niet dwaas, daar deze magistraat in de mogelijkheid zal verkeren de straf zo juist mogelijk aan te passen aan de schuld en rekening te houden met alle omstandigheden ener zaak, zowel gunstige als ongunstige.

Dit heeft echter aanleiding gegeven tot vele misbruiken. Ik heb de gelegenheid gehad te vertellen hoe een arme sukkel aangehouden werd door de meier van een brabantse dorp omdat hij verdacht was enkele

bomen, misschien onrechtmatig te hebben geveld en dezelfde avond nog veroordeeld en gehandeld werd.

Zo ging het in de oude rechtspleging. Er was toen een spreuk in de volksmond om deze snelle procedure te kenmerken : 's morgens gevangen, 's avonds gehangen (2).

Gedurende het feodale tijdvak bestonden er in Brabant vier groot-officiëren aan het Hof der Hertogen gehecht. Een van hen was de seneschalk die het uitoefenen der justitie onder zijn bevoegdheid had.

De hertog legde het in de loop der tijden meer en meer aan op centralisatie van zijn staatsbeleid en trachtte in te grijpen in de justitie der plaatselijke instanties.

Een van de functies die met dit doel geschapen werden is die van de drossaard van Brabant die in 't latijn *senescallus* en in 't frans *senéchal* genoemd werd.

Van oudsher was de drossaard speciaal bevoegd tegenover vagebonden en landlopers, die onder geen plaatselijk gerechtshof ressorteerden.

De drossaard was ook bevoegd voor het vervolgen van verjaarde en grove misdaden, zoals doodslag, schaking, brandstichting, kerkdiefstal, aanslagen op de zeden.

Ten tijde van de hertogen van Burgondië, toen de franse taal de heerschappij voerde, werd de ambtenaar *senéchal* genoemd; later toen de Nederlanden onder het bewind der keizers kwamen, kwam de naam van drossaard in het gebruik en hij bleef het. Zo leerde ten minste in 1713 graaf Vanderstegen, drossaard (3).

De drossaard was bijgestaan door een schaar van een veertigtal soldaten en door twee burgerlijke beambten : een *raad-assessor* en een *griffier*.

De raad-assessor was altijd een rechtsgeleerde, een advocaat die zijn ambt van advocaat niet moest opgeven, want zijn bediening van assessor bezorgde hem een te gering inkomen.

Er bestond niet altijd een volkomen eendracht tussen de drossaard en zijn raad-assessor. Deze laatste was in 1737 (4) de advocaat Bosschaerts die zeer eenvoudig tegen de drossaard in opstand kwam, op zulke manier dat de geheime raad gedwongen was tussenbeide te komen.

Het spreekt toch van zelf, zo sprak de drossaard dat mijn assessor mij zou bijstaan ter gelegenheid van de ingestelde onderzoeken, ter gelegenheid van hun voltooiing en van de uit te spreken vonnissen, wan-

(*) Voordracht gegeven voor het Vlaams Pleitgenootschap in de Assisenzaal van het Paleis van Justitie te Brussel op Woensdag 17 Maart 1954.

neer ik het nodig acht en dat ik mijn assessor aanmaam mij bijstand te verlenen.

De assessor van zijn kant dacht er anders over. Hij verklaarde dat zijn bijstand slechts verschuldigd was in zware en belangrijke zaken.

De betichten ondervragen, dat kon de drossaard alleen doen, zonder medewerking van de assessor.

Hierop antwoordde de drossaard dat hij het was die het ambt van de drossaarderij bekleedde en dat het zijn taak was te beslissen of hij de medehulp van zijn assessor verlangde of nodig had.

De *griffier* bestuurde alleen de drossaarderij wanneer de drossaard met verlof was, 't is te zeggen gedurende de zes zomermaanden die hij op zijn kasteel te Bousval doorbracht. De drossaard en de assessor ondertekenden dan de vonnissen, steunend op de goede trouw van de griffier. Het ging zo in het bijzonder met de assessor de Hauregard die geen vlaams kende.

De *juiste bevoegdheid* van de drossaard omschrijven is niet gemakkelijk. Hijzelf verklaart dat hij niet alleen bevoegd is ten opzichte van kwaaddoeners en criminele vagebonden zonder vaste woonst, maar ook ten opzichte van alle andere booswichten, in 't bijzonder van buitengewone en bevoorrechte gevallen die door de vorst dienen beslecht.

Ook in geval van verjaarde misdaden.

De drossaard Vanderstegen wist namelijk te vertellen dat in Februari 1710 op de weg van Leuven naar Sint Pieters Rode een genaamde Grietens een burger had aangevallen en afgeslagen met het gevolg dat de man gedurende zes weken bedlegerig was. Voor deze misdaad verklaarde Vanderstegen in 1713 dat hij bevoegd was, want zegde hij, misdaden tegen reizigers gepleegd, zijn wegens hun aard, van de bevoegdheid van de drossaard.

In twijfelachtige gevallen behoort het niet aan de Raad van Brabant te beslissen of de drossaard bevoegd is. De drossaard mag niet aanzien worden als ondergeschikte van de Raad, onder voorwendsel dat deze soeverein is en boven al de Hoven van Brabant staat.

Benevens de drossaard stond de provoost-generaal met dezelfde bevoegdheid als hij. De twee bedieningen zijn van dezelfde aard. In de volksmond was de officiële benaming van de compagnie van de drossaard «de compagnie van de rode roede» (verge rouge) en deze van de provoost-generaal, de compagnie van de groene roede. In de woonst van de huidige graaf Vanderstegen hangt een groot tafereel te zien waarop een der graven Vanderstegen wordt afgebeeld, te paard met een rode roede in de hand, gevolgd van zijn compagnie te paard en van zijn honden.

De bevoegdheid van de provoost-generaal strekt zich uit over het volledig staatsgebied. De provoost-generaal Agraz onderstreept dit zelf in 1713 in een verzoekschrift aan de Raad van State:

«Je suis le seul et immédiat officier de V. M. qui peut poursuivre les criminels et décréter dans toutes les provinces de ce pays, là où les autres chefs officiers de justice ne peuvent sortir du ressort de leur juridiction.»

Zo zien wij Karel Rodrigue Agraz, provoost-generaal, op 10 Juni 1699, de schoolmeester van Malderen vervolgen, wegens zijn deelneming aan de moord op twee franse militairen of vaandelvluhtigen. De twee mannen werden eerst naar de woonst van de meier gevoerd en daarna, onder voorwendsel ze aan de militaire overheid uit te leveren, in een bos geleid waar er een van hen werd door de kop geschoten en de andere de kop ingeslagen en levend begraven (5).

Wanneer de drossaard en zijn assessor een verschillend gevoel hadden nopens de straf, of wanneer het

ging om de doodstraf, was het aan de drossaard opgelegd de assessor van het offitie van de provoost bij zich te nemen om «samen te wijzen en zijn voix te geven» (6).

In de zaken betreffende de bedelaars en de zogenoemde Egyptenaren bestond er geen de minste twijfel. De bevoegdheid van de drossaard werd nooit betwist.

De bedelaars werden door Maria-Theresia in het reglement van 21 December 1765 omschreven.

«Bedelaars, vagebonden en lediggangers zijn de lieden die niet geboren zijn in deze landen van onze gehoorzaamheid die niet eenigen dienst of ambt of die niet en hebben middelen om eenigszins te kunnen leven.» Aan die lijst moeten de ontuchtige vrouwen toegevoegd worden.

De straffen die op de bedelaars toe te passen zijn, zijn de volgende: eerst in gevangenis gesteld te worden op water en brood; voor de tweede reize, gebrandmerkt te worden en voor de derde reize, eene grotere arbitraire straf te ondergaan.

Het archief der drossaarderij is ons onverpacht van het oud regiem toegekomen. Tot dan toe had de griffier opdracht zorg te dragen voor het bewaren ervan. De stukken leveren weinig belang op. Weinige geschiedschrijvers hebben de menigvuldige bundels doorsnuffeld. Een tijdschrift (7) heeft er verhalen uit gepubliceerd. Doch, men kan zich gemakkelijk overtuigen dat zij het gemunt hadden op folklore en niet op strafrecht. De Heer van Hagendoren, archivaris-paleograaf heeft zorgvuldig een inventaris ervan opgesteld.

Grote zaken komen er zelden in voor. Het onderzoek der bundels leidt tot de overtuiging dat de drossaard en zijn schaar zich meestal bekommerden om vagebonden en landlopers en in het bijzonder om de zogenoemde Egyptenaren.

De Egyptenaren waren eigenlijk zigeuners, de «gitans» der Fransen. Het was of het is een vervloekt en toch trots ras dat is blijven bestaan spijs de algemene verachting waaraan het blootgesteld werd en de wrede vervolgingen die het eeuwenlang heeft doorstaan.

Onze vroegere schrijvers, namelijk Anselmo, spreken met minachting over de Egyptenaren. Het waren, volgens hem, afgrijselijke mensen, verbrand van de zon en sinds hun kindsheid met olie bestreken. Van waar is dat volk herkomstig? Niemand kan het verklaren. De zigeuners zijn het geheimzinnigste volk van Europa gebleven.

Uit betrouwbare bron, zouden de Egyptenaren eerst in 1417 in Duitsland verschenen zijn en zouden zich van daar in Zuid-Europa verspreid hebben. Volgens anderen, zouden de Egyptenaren waarlijk uit Egypte komen en zouden ze door een straf Gods veroordeeld zijn rond de wereld te zwerven, zonder ooit een vast oord te vinden.

Volgens de legende, zouden ze geweigerd hebben de Heilige Maagd en het Kindje Jezus te herbergen, om ze aan de vervolging van Herodes te onttrekken. In 1452, verschenen de Egyptenaren in Spanje, waar ze ook wrede vervolgingen te lijden hadden.

Artikel 6 van de tweede Blijde Inkomst van Keizer Karel (21 April 1515) legde aan hem, als hertog van Brabant de plicht op «deze helse kiem (germine Satanae) uit Brabant te verdrijven».

Niets kan daartoe meer doeltreffend zijn dan vreselijke straffen te doen duchten.

Al de uitvindels van de gevreesde strafbank werden tegen hen uitgevaardigd.

De archieven brengen ons dan ook erbarmelijke

geschiedenissen die ons omtrent de christelijke beschaving in vroeger eeuwen, geen stichtelijke gedachte geven.

Om dit doel te bereiken werden er tijdens de XVII^{de} en XVIII^{de} eeuw klopjachten ingericht ter gelegenheid van dewelke aan de manschappen van de drossaarderij, te voet en te paard en ook aan gewapende boeren de mogelijkheid werd gegeven de zwerfers aan te houden.

Het ging toen zoals bij grote manoeuvres: de bruggen op kanalen, rivieren en grachten werden bewaakt en de doorgang verboden.

De drossaard had alle mogelijke straffen te zijner beschikking.

De straffen waren:

Het brandmerk, de verbanning uit Brabant, de verbeurdverklaring, de galeien, het dragen van stenen, de geseling en de dood.

Deze straffen zijn uit ons hedendaags strafrecht verdwenen omdat ze het beoogde doel niet konden bereiken.

Nijpels sprak op volgende wijze van de twee meest gebruikte straffen, het brandmerk en de schandpaal.

« La marque », schrijft hij, « peine injuste et immorale autant qu'inutile et impolitique. Le supplice de la marque flétrit l'âme du criminel, en même temps que son corps. Il lui inflige une sorte de mort morale et ne le laisse vivre que pour l'infamie; il le pousse à l'impénitence par le désespoir » (8).

Van de schandpaal zegt dezelfde schrijver het volgende:

« Elle (l'exposition publique) dégrade le condamné à ses propres yeux. Il perd tout sentiment de pudeur, lorsqu'il a été contraint d'affronter les huées de la populace et le sentiment de son infamie, lui ôte la possibilité comme le désir de regagner l'estime de ses concitoyens. Quant au public, cette peine qui l'effraye peut aussi le dépraver; elle éteint en lui les sentiments de bienveillance et de pitié. Elle le familiarise avec la vue de l'infamie. Elle écrase le malheureux susceptible de repentir; elle effleure à peine le scélérat » (9).

Alle middelen der pijnbank werden eventueel gebruikt om van de schuldigen een bekentenis af te dwingen. Alhoewel de vorsten aan de rechters aanraadden zich zeer omzichtig te gedragen om te vermijden dat de gefolterden op de pijnbank zouden omkomen.

Alle rechters werden aangemaand niemand op de pijnbank te brengen, zonder desaangaande een omstandig vonnis uit te spreken dat eerst en vooral zou goedgekeurd worden door de overheid (10).

Er werd ook aangeraden in 1776 de pijnbank ten opzichte der ter dood veroordeelden, zoveel mogelijk te verkorten. (Ibidem, A 321, F° 92).

Door tussenkomst van advokaten, werd er eens door de gouverneur genade geschonken. Het gebeurde ten voordele van zekere Catherine van Berchem (11).

Het was een stichtend voorval.

Catherine lag in de Hallepoort gevangen en wachtte op het uitvoeren van de straf welke de drossaard tegen haar had uitgevaardigd. Acht advokaten waren getuige van de vreselijke jammerkreten van de veroordeelde in het gevang. Zij stelden uit eigen beweging een onderzoek in en vernamen de redenen van de overdreven klachten. Ze hadden medelijden met de jonge vrouw. Ze was minderjarig (23 jaar) en wilden het wagen ze aan de dood te ontrukken. Ze vroegen uitsluitend aan Zijn Excellentie de gouverneur en ze slaagden erin. De voornaamste reden door hen ingebracht was « de onbevoegdheid van den drossaard » en steunde hierop « dat Catherine geene vagebonde was ».

Catherine kreeg genade op voorwaarde dat zij zich uit Brabant zou terugtrekken.

De bevoegdheid van de drossaard werd meermaals betwist, alhoewel de raad-assessoren hem toegevoegd waren om zulke betwistingen te vermijden. Er werd soms aan Zijn Excellentie gevraagd de plaatselijke rechter last te geven het onderzoek ten laste van een schuldige te voltooien en het vonnis uit te spreken en uit te voeren.

Een genaamde Frans van Genechten te Geel was op heterdaad door de lui van de drossaard betrapt. De drossaard van Geel, 't is te zeggen de plaatselijke rechter, vreesde dat het gevaarlijk zou zijn deze misdadiger te Geel te straffen, omdat hij veel bemiddelde familieleden had, die protest zouden aantekenen.

De gouverneur was hiermede akkoord, alhoewel men bij hem de opmerking liet gelden dat alle Brabanders moesten voor het gerecht van hun woonst terecht staan, terwijl de drossaard slechts bevoegd was ten opzichte van landlopers en vagebonden. Er bestond slechts uitzondering op dat principe voor misdadigers van weinig tel of verachtelijke lui (gens vils et abjects) op zulke manier dat het niet te vermoeden was dat hun vrienden of bloedverwanten zouden eisen dat de betichte naar zijn gewoon domiciliaire rechter zou verzonden worden.

De geheime raad werd geraadpleegd en was van oordeel dat het niet mogelijk was iemand aan zijn bevoegde rechter te onttrekken (12).

Er onstonden allerlei misbruiken. Graaf Vanderstegen betitelde zich op eigen initiatief met de naam van grootdrossaard en werd hiervoor berispt (13). Hij antwoordde dat deze titel hem gegeven werd in zijn adelbrieven.

Een der manschappen die nooit te paard uitging met de compagnie en die door de drossaarderij maandelijks betaald werd, diende in hoedanigheid van schrijnwerker op het kasteel van de « Kapitiijn Vanderstegen » in een groene kledij.

De griffier stelde een lijst op van de gevangenen die te Antwerpen aangehouden werden. Hij wist te verklaren dat ze, in deze of gene parochie waren aangehouden en zond een kopij van het vonnis aan de meiers of schouteten van het dorp. Hij had telkens recht op een premie van zes schillingen. Dit misbruik gaf hem een bijgevoegd inkomen van verschillende honderden gulden per maand.

Er werden strenge maatregelen uitgevaardigd om deze misbruiken te keer te gaan, doch zonder de minste uitslag. De griffier bleef zijn premie ontvangen en de dienaar-schrijnwerker bleef in zijn bediening.

U hebt zich voorzeker reeds afgevraagd: Met welke van de huidige rechters kan de drossaard vergeleken worden?

Alleen met de politierechter, in zover deze bevoegd is tegenover de vagebonden.

Doch, welk verschil tussen beiden !...

Thans is er geen kwestie meer van pijnbank, geseling of dergelijke folteringen.

Sinds tweehonderd jaar is dat alles geschiedenis. Zelfs, indien de franse revolutie de nieuwe tijden niet aangebracht had, zou toch het ganse systeem van het oud regiem verdwenen zijn.

De geest is inderdaad veranderd.

Het Archief van de drossaarderij levert ons nog een geschiedkundig tafereel van de armoede en de nood die tijdens het oud regiem in Brabant heersten. Een typisch voorbeeld van de diepe ellende van het volk vinden wij in het antwoord dat eens gegeven werd door een meisje van 13 jaar, een antwoord dat men zich thans niet meer zou kunnen inbeelden.

Catherine Christiaens werd op een Zondagmorgen al bedelend te Hoogstraten door de patrouille van de drossaard gevangen. « Samen met haere moeder en haere zuster Marie Christiaens, haren man en de vijf kinderen (zij waren onder hun familie en gingen niet met de andere Egyptenaren). Zij was in Vlaanderen geboren en wist wel dat zij achter het hout niet mochten loopen, doch zij deed opmerken dat zij gene wormen zijn ende in d'aerde niet kunnen cruypen » (14).

Dat het mij toegelaten weze U een paar vonnissen en « examinatie » van de drossaard voor te lezen, teneinde te tonen welk hun stijl en hun beknoptheid was.

Vonnissen van de Drossaard van Brabant

* * *

I. 31 Mei 1723 — Rijksarchief Drossaarderij N° 75.

Omdat gij, u noemende Catherine, u seggende onder die bende van Egyptenaren bekend te wesen met denselven naeme ende geboren te wesen in Duytslandt u verstout hebt gecomen te wesen binnen den landen in misachtinge van syne Majesteytsplaccaerten en alsoo troupsgewijze bevonden zijt door het Volck onser offitie op den 21^{en} deser maant Mey van desen jaere 1723 binnen den dorpe van Santhoven ende dat gij bevonden wordt te wesen gebrantmerckt hetgene gij seght gecregen te hebben tot Crefelt in Munsterlant omdat gij daer oock voor de tweede reyse tegen het verbot waert gecomen binnen het selven lande ende naer hierop preallabelijk gehadt te hebben d'opinie ende advies van den Raedt assesseur onser offitie, hebben wij, M^{her} Philippe Norbert, grave van der Stegen, heer van St Waldru, Machene, etc. Drossaardt des lants ende hertogdomme van Brabant, U gecondemneert gelijk wij u sijn condemneerende mits desen in aandacht genomen zijnde uwen hoogen ouderdom publieckelijk aan eenen staeck te worden gebonden ende aldaar te blijven totdat U medecompagnons t' uwer presentie sullen onderstaan waertoe sij bij onsen vonnisse sijn gecondemneert, bannende u boven dezen buyten alle dese landen van de gehoorzaamheydt van zijne Majesteyt ende deselve te ruymen binnen driemaal vierentwintich uren na uwe relaxatie oppene van de galge, confisquerende uwe goederen ten profijte van sijne Majesteyt ierst ende voral daer van affgetrocken de kosten ende misen van justitie.

Aldus gegeven binnen Brusselle, den 28 Mey 1723 ende gepronuncieert den 31^{en} dito.

(g) Ph. grave van der Stegen-Bosschaert.

II. Vonnis van nen 4 November 1724 — Rijksarchief N° 75.

Ghesien door M^{her} Philippe Norbert, Graeve van der Stegen, heeren van Ste Waldru, Waggene, enz... Drossaert des lants ende hertogdomme van Brabant die informatiën genomen soo tot laste als tot ontlastinge van den vangene hem noemende Jan van Dam, in de wandelinghe (15) Jan van den Groenen, hem seggende geboortich tot Eppeghem desselfs examinatie, personele antwoorden en bekentenissen, ende naer hierop preallabelijk gehadt te hebben d'opinie ende advies van den raad assesseur onser offitie, op alles geleth. Wij hebben denselven vangene ons ten vollen overwonnen te wesen soo door eigen bekentenissen als anderssins binnen dese landen eenigen tijdt te hebben geloopen ende vagabondeert ende op den vijfthienden Augusti lestleden bij claren daage gefor-

ceert te hebben de hoffdeur van de huysinghe van eenen inwoonder tot Ste Gertruyde Machelen ende uyt den selven huysse gestolen te hebben eene copere tabacxdoose, een mes stekende in eenen koker, benefens eenen coperen rinck in den welcken staet eenen groenen steen, oock om op den twintigsten der selve maendt Augusti ten tijde van de hooghmisce te hebben weten te geraecken in de huysinghe van eenen anderen inwoonder aldaer ende uyt deselve gestolen te hebben eenen grooten gestrepten vrouwen neusdoeck benefens eenige eetwaeren ende in alle beyde deselve huysen de goederen te hebben doorsocht ende de gestolen kiste te hebben opengetrocken oock om eenighe daeghen te voreh onder Schaerbeek gestolen te hebben eenigh lijnwaet liggende op den blijck ende in het eynde van de maent July lestleden 's avonts geforceert te hebben van den coetsier van het casteel van Beaulieu, bij middel van eenen ploegcouter stekende in de ploeg, staende in het coetshuys aldaer ende daeruit gestolen te hebben twee broecken, enen justacorp, juppon ende koussens, alle breedten ten processe gededuceert, ende geconsidereert dat daar inne te consideren staet, gecondemneert gelijk wij denselven condemnieren mits dezen de galge boven het hooft, de stroppen onder den hals, publieckelijk tot den bloeden toe te worden gegeeselt ende gebrantmerckt, bannende denselven buyten desen lande ende hertogdomme van Brabant, eeuwelijk ende den selven lande te ruymen binnen zesendertich uren naer zijne relaxatie te weten den quartier van Brussel voor sonnenonderganck ende den volgenden daeghe het voorschreven geheel hertogdomme van Brabant, op pene van den galghe, consignerende zijne goederen ten profijte van zijne Majesteyt, eerst ende vooral daer aen affgetrocken de kosten ende misen van justitie, 't onser behoorlijcken taxatie ende moderatie.

Aldus gedaen binnen Brusselle, den vierden November 1724 ende gepronuncieert denselven dito.

(g) Phl, Graeve van der Stegen-Bosschaert.

III. Examinatie van den Drossaard.

Elisabeth Thyssens, oud 26 jaar, hebbende in eene schuere niet verre van de abdij van Averbode geslapen, is gevangen geworden door den meyer van Aerschot die bij hem hadde enige archiers onser offitie van Justitie. Heeft nog (gevangen) geweest door het offitie van de roode roye, wanneer sij is gegeeselt ende gebrantmerckt.

IV.

Jan Baptist De Meyer, bedelaar geboortich van Berg, Henegouw werd geapprehendeert tot Lummen, lande van Brabant. Werd reeds veroordeeld den 19 November 1714 uit krachte van hetwelk hij werd gegeeseld, gebrantmerckt en gebannen uit Brabant.

Twee boeren hebben hem gevangen en geleverd op het casteel te Lummen met Jeannette Peeters, zijne bijzitster. Hij dacht dat de huysen waaronder hij te Lummen is gevangen geworden gelegen waren onder Luyc.

V. Examinatie binnen Brussel, den 12 Juni 1712.

Gevraegt aan de vangene haeren naem, ouderdom ende professie, zegt genoemd te worden Janneken Peeters oud omtrent de 27 jaar, wesende soldatekind ende niet te kunnen seggen van waer sij is geboortich, geen ambacht te kennen, van jongs af aan achter het land gaan bedelen, weduwe te wesen van Jan Claes, dood gebleven in een commando.

Gevangen, wanneer zij beneffens eenige andere was slapende in een schuere.

Zij is gekweld met het quael van Sinte Blazarius (16).

Zij heeft afgenomen aan een vrouw haar hemd en andere effecten op pretext dat dieselve vrouw bij haar geslapen hebbende in eene schuere haar afgenomen hadde uit haeren sack eenig geldt.

Rijksarchief Drossaarderij N° 75.

Mr J. NAUWELAERS,
Advocaat bij het Hof van
Beroep te Brussel.

- (1) Oostenrijkse geheime raad, 478.
- (2) in: Drame et Comédies judiciaires, Brussel 1952. Le droit de défense en Brabant.
- (3) Raad van Brabant, A. 126, F° 120.
- (4) Oostenrijkse geheime raad 479.
- (5) Art. 8 van de onderrichting van 11 Mei 1765.
- (6) Raad van Brabant, A. 112, F° 227.
- (7) De Brabander en Eigen Schoon.
- (8) Nijpels, Principes de droit pénal, I, p. 29.
- (9) Ibidem, p. 33.
- (10) Raad van Brabant, A. 324, F° 52.
- (11) Schillings. Contribution à l'histoire de Droit pénal. Revue du Droit pénal, 1939, F° 329.
- (12) Rijksarchief. Geheime Oostenrijkse raad, portefeuille 480.
- (13) Oostenrijkse Geheime raad, Nr 480.
- (14) Rijksarchief, (Drossaarderij Nr 75).
- NOOT: (1) Gepubliceerd in R. W. 1952-1953, 278, met noot J. R.
- (15) in het rondzwerven.
- (16) zweren en huidontstekingen, Ter Laan, Folkloristisch Woordenboek.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 1 October 1953.

Voorzitter-verslaggever: M. De Clippele.

Eerste advocaat-generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten: Mrs Van Leynseele en Van Rijn.

Rechter en Administratie. — Vordering tot terugbetaling ener onverschuldigd betaalde openingstaxe voor een drankslijterij. — Te maken onderscheid voor de bepaling van de bevoegde overheid.

De eis tot terugbetaling van een onverschuldigd betaalde openingstaxe van een drankslijterij valt onder de gewone bevoegdheid van de rechterlijke macht, wanneer hij gegrond is op het ontbreken van een wettelijke titel, d.w.z. van een wet of een op de wet steunend reglement, waarbij de belasting is gevestigd.

Wanneer daarentegen het geschil loopt over de vraag of de wettelijke bepaling, titel van de betaalde belasting, toepasselijk was op een bepaald geval of op een bepaald persoon, is bevoegd om kennis te nemen van het bezwaar van hem, die de taxe betaald heeft, de provinciale directeur der directe belastingen en in beroep tegen de beslissing van deze laatste het Hof van Beroep.

Belgische Staat (Minister van Financiën)
t/ N. V. Brouwerij De Hertog.

Gelet op het bestreden arrest, op 14 Juli 1951 gegeven door het Hof van Beroep te Brussel;

Over het derde middel: schending van de artikelen 8 en 11 der wet van 29 Augustus 1919 op de slijterijen van sterke dranken, doordat het Hof van Beroep zich heeft bevoegd verklaard om over een vordering, strekkende tot terugbetaling ener openingstaxe, uitspraak te doen, terwijl ter zake een geldige titel tot inning der taxe bestond, zijnde «de verklaring» van verweerster dat zij huurster was en in de bedoelde slijterij een uitbater had aangesteld;

Overwegende dat de eis tot terugbetaling van het bedrag ener onverschuldigd betaalde openingstaxe van een drankslijterij ongetwijfeld binnen de gewone bevoegdheid van de rechterlijke macht valt, wanneer hij gegrond is op het ontbreken van een wettelijke titel — dit wil zeggen van een wet of een op de wet steunend reglement — die de belasting vestigt;

Overwegende daarentegen dat, wanneer het geschil

over de vraag loopt of de wet, titel van de betaalde belasting, toepasselijk was op een bepaald geval of op een bepaald persoon, de overheid die bevoegd is om kennis te nemen van het bezwaar van de persoon, die de taxe heeft betaald, de provinciale directeur der directe belastingen is en op beroep tegen de beslissing van deze laatste het Hof van Beroep (artikelen 11 van de wet van 29 Augustus 1919, artikel 60 van de wet van 31 December 1925, artikelen 66 en 67 der samengeschatte wetten betreffende de inkomstenbelastingen);

Overwegende dat uit de bewoordingen van het bestreden arrest blijkt dat verweerster haar eis deed steunen op de bewering, dat zij bij vergissing verklaard had huurster te zijn van de slijterij, terwijl de slijterij in werkelijkheid geëxploiteerd werd door een andere persoon die de taxe betaalde;

Dat zij alzo enkel beweerde dat de wet van 29 Augustus 1919 op haar ten onrechte werd toegepast;

Waaruit volgt dat het Hof van Beroep door het beroepen vonnis te bevestigen, waarbij de eerste rechter zich bevoegd verklaard had om van de eis kennis te nemen, de in het middel bedoelde wetsbepalingen heeft geschonden;

Dat het middel gegrond is;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat melding van dit arrest zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerster tot de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van Beroep te Gent.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 3 Maart 1954.

Voorzitter: M. Van Laethem.

Raadsheren: M.M. Hodum en de Foy.

O.M.: M. Smets.

Advocaten: Mrs J. Stappers, loco De Raedemaeker en Van Alsenoy.

Huwelijk. — Jarenlange afwezigheid van de man. — Uitoefening en beheer van de gemeenschappelijke handelszaak door de vrouw. — Opbrengst voorbehouden goed van de vrouw.

Wanneer de man de echtelijke woning verlaat zonder

orde op zijn zaken te stellen en jaren afwezig blijft zonder zich te laten horen, heeft zijn echtgenote geen machtiging nodig om de handelszaak verder te beheren.

De opbrengst van de bedrijvigheid van de vrouw gedurende de afwezigheid van haar man moet als voorbehouden goed beschouwd worden.

De door de wetgever in artikel 224a, lid 2, B. W. bij de wet van 20 Juli 1932 opgenomen uitzondering had ten doel de schuldeisers van de man te beschermen, omdat anders het gevaar bestond, dat de man een deel van zijn inkomsten zou doen overgaan in de voorbehouden goederen van de vrouw. Wanneer de vrouw bij afwezigheid van de man de handelszaak heeft gedreven en beheerd, heeft zij zulks mede gedaan in het belang van de schuldeisers van de handelszaak.

Als voorbehouden goed dient te worden beschouwd het salaris, dat de man uitkeert aan zijn vrouw, die hem in zijn zaken behulpzaam is zoals een andere medewerkster of bediende, die op een normaal loon aanspraak mag maken.

De vrouw is derhalve gerechtigd de opbrengsten van haar eigen en uitsluitende bedrijvigheid in de handelszaak gedurende jaren te eisen als een normaal loon en het aldus verkregen voorbehouden goed zelf te beheren en te gebruiken, zoals bepaald in artikel 224b B. W.

Mellaerts t/ Van 't Veld.

Gezien het vonnis a quo, op 21 April 1949 gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, in behoorlijke vorm overgelegd en waarvan regelmatig en tijdig hoger beroep werd ingesteld;

I. Overwegende dat de eerste rechter de betekenis van de inleidende dagvaarding en van appellants besluiten oordeelkundig uitgelegd heeft en immers het gerechtelijk contract niet te buiten is gegaan (zie Rép. pr. dr. belge, V^o, Action, n°s 208, 217 en 218, en ibid., V^o Contrat judiciaire, n° 83);

II. Ten gronde :

Overwegende dat appellant aanvoert dat de twee villa's, door geïntimeerde gekocht op 28 September 1942 en 8 December 1942, geen voorbehouden goederen zijn;

Dat hij voorhoudt dat de voorwaarden, gesteld bij artikel 223a van het Burgerlijk Wetboek, hier niet vervuld zijn; namelijk dat geïntimeerde niet gemachtigd werd om een beroep of nijverheids- of handelsbedrijf uit te oefenen en geen afzonderlijk of verschillend beroep van dit van appellant heeft waargenomen;

A. Overwegende dat appellant moet toegeven dat hij vanaf Mei 1940 naar het buitenland vertrok en tot in 1945 afwezig is gebleven;

dat hij immers in zijn besluiten te kennen geeft dat « al wat hij — beroeper — gedacht heeft bij zijn vertrek was dat zijn vrouw — geïntimeerde — zo goed en kwaad als dat ging de gemeenschap verder zou beheren »;

Overwegende dat dergelijke verklaring op zijn minst als een stilzwijgende machtiging voorkomt;

Dat bovendien appellant door zijn eigen gedragingen zich in de onmogelijkheid gesteld heeft om later zijn wil te kennen te geven;

Dat derhalve de eerste rechter terecht aangenomen heeft dat geïntimeerde door de ongedwongen verlating van haar man — appellant — geen machtiging nodig had;

B. Overwegende dat vaststaat dat, toen appellant in 1940 het land verliet, hij de handelszaak « Encre Bill », toebehorend aan de gemeenschap, onbeheerd achterliet en er zich niet meer om heeft bekommerd en zelfs na zijn terugkomst een zelfstandige en afzonderlijke zaak begonnen is;

Overwegende dat onbetwistbaar blijkt dat, zoals het vonnis terecht opmerkt, indien geïntimeerde niet zelf en zonder enige tussenkomst van haar man het initiatief had genomen, bedoelde handelszaak in zeven jaren tijds totaal vervallen en verloren zou gegaan zijn;

Overwegende dat appellant tevergeefs vooropzet, dat geïntimeerde slechts de zaak der gemeenschap voortgezet en gedreven heeft, en vermits de handel gedreven werd met behulp van goederen, door hem of door de gemeenschap ter beschikking van geïntimeerde gesteld, de opbrengst van haar arbeid en bedrijvigheid niet als voorbehouden goederen kan beschouwd worden;

Overwegende dat bij de wijziging betreffende de rechten der vrouw op haar voorbehouden goederen, door de wet van 20 Juli 1932 ingevoerd, de wetgever de belangen der schuldeisers van de man in aanmerking genomen heeft en om te voorkomen dat hun rechten zouden gekrenkt worden, de uitzondering, opgenomen in artikel 224a, lid 2, in de wet ingelast heeft;

Dat echter die bepaling ingegeven werd door de vrees, dat anders de man een deel van zijn inkomsten in de voorbehouden goederen zou kunnen laten opnemen, hetgeen tot nadeel zijner schuldeisers strekken zou (Kluyskens, 8e deel, blz. 262);

Overwegende dat geïntimeerde zeer juist opmerkt dat, wanneer zij aldus alleen haar bedrijvigheid aan de dag legde voor het in stand houden en beheren der zaak, zij niet alleen in het belang van de handelszaak gehandeld heeft, doch eveneens in het belang der schuldeisers van « Encre Bill »;

Overwegende dat de stelling van appellant er op neerkomt aan de schuldeisers zijner afzonderlijke zaak « Neokuur » dezelfde rechten op de voorbehouden goederen te geven als die, welke de schuldeisers van « Encre Bill » op diezelfde goederen bezitten, hetgeen geenszins overeenstemt met de duidelijke bedoeling van de wetgever van 20 Juli 1932;

Overwegende dat over het algemeen aangenomen wordt dat als voorbehouden goed dient te worden beschouwd het salaris, dat de man uitkeert aan zijn vrouw, die hem, zoals een andere medewerkster of bediende die op een normaal loon aanspraak mag maken, in zijn zaken behulpzaam is;

Overwegende dat is uitgemaakt dat geïntimeerde alleen en zonder de minste hulp of medewerking van appellant, vanaf Mei 1940 heel haar activiteit ten behoeve van het beheer van de gemeenschappelijke handelszaak besteed heeft;

Overwegende dat derhalve geïntimeerde terecht aanvoert, dat zij gerechtigd is de opbrengsten van haar jarenlange eigen en uitsluitende bedrijvigheid in de firma « Encre Bill » als een normaal loon of salaris te eisen en dit voorbehouden goed zelf te beheren en te gebruiken, zoals voorzien bij artikel 224b van het Burgerlijk Wetboek, hetgeen is geschied bij het verlijden der akten van 28 September en 8 December 1942;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gezien artikel 24 der wet van 15 Juni 1935;

Alle andere besluiten van de hand wijzende;

Gehoord ter openbare zitting het eensluidend advies van de heer Van der Perren, advocaat-generaal;
Verklaart het beroep ongegrond;
Bevestigt derhalve het bestreden vonnis;
Veroordeelt appellant tot de kosten.

NOOT: Het vonnis a quo dd. 21 April 1949 van de Burgerlijke Rechtbank te Antwerpen verscheen in het R.W. 1949-1950, 81.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 28 Januari 1954.

Eerste Voorzitter: M. Van Winckel.
Raadsheren: M.M. Verougstraete en Van Parijs.
Eerste Advocaat-Generaal: M. Vermeulen.
Advocaten: Mrs Ghysaert en Haus.

Ontkenning van de wettigheid van een kind. — Bij toepassing van art. 313 B.W. staat het verborgen houden van de zwangerschap gelijk met het verborgen houden van de geboorte. — Afzonderlijk bewijs van het overspel niet vereist.

Bij toepassing van artikel 313 B. W. moet het verborgen houden van de zwangerschap worden gelijkgesteld met het verborgen houden van de geboorte.

Niet is vereist dat het overspel afzonderlijk en rechtstreeks bewezen wordt.

In het onderhavige geval tonen de verschillende procedures, sedert de feitelijke scheiding door de vrouw tegen haar man ingesteld, de slechte verstandhouding tussen de echtgenoten aan en bewijzen voldoende de morele onmogelijkheid van vleselijke gemeenschap tussen hen gedurende de conceptieperiode.

Drubbel t/ Beun.

Advies van het O. M.

Nopens de regelmatigheid der vordering:

De dagvaarding van 17 Augustus 1950 volgt in de maand op een betekening, ingevolge artikel 318 B. W., gedaan op 18 Juli 1950.

Daar de kinderen, waarvan de wettigheid door de vader ontkend wordt, geboren zijn op 20 Juni 1950, werd de zaak binnen de wettelijke termijnen ingeleid.

De eis was aanvankelijk gericht tegen de voogd ad hoc en tegen de moeder der kinderen. Deze is overleden op 24 September 1950 en mag in het geding niet vervangen worden.

Nopens de regelmatigheid van het hoger beroep:

Bij tussenvonnis dd. 2 Juli 1951 beval de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge aan eiser, vooraleer te oordelen over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van de eis, te bewijzen dat de geboorte of zwangerschap verborgen werd gehouden en dat er zedelijke onmogelijkheid voor hem bestaan had de kinderen te verwekken.

Geen beroep werd tegen dit vonnis ingesteld.

Op 10 Juli 1952 verklaarde dezelfde Rechtbank de eisen ontvankelijk en gegrond.

Het vonnis werd door oorspronkelijke eiser betekend op 25 Juli 1952.

Tijdig beroep werd ingesteld op 24 September 1952.

De rechtspleging is regelmatig.

Nopens de toepassing van artikel 313 B. W.

Het grievenschrift steunt uitsluitend op de beoordeling der feiten, die volgens appellant door de Rechtbank verkeerd gedaan werd.

De ontkenning van het vaderschap gaat rechtstreeks de openbare orde aan. Het O. M. moest amts-halve gebeurlijke dwalingen opwerpen.

Voor de toepasselijkheid van het door geïntimeerde ingeroepen artikel 313 B. W. moet aan drie voorwaarden zijn voldaan.

1e voorwaarde: *De echtgenote moet zich schuldig gemaakt hebben aan echtbreuk:*

Volgens de heersende rechtspraak en rechtsleer wordt vereist dat de echtbreuk, waarvan gewag wordt gemaakt in artikel 313 B. W., zich voorgedaan heeft op het tijdstip der conceptie.

Zulks blijkt niet duidelijk uit de geschiedenis van de totstandkoming der wet.

De wetgever heeft bij het stellen van die voorwaarde een vermoeden van ontrouw, een soort brevet van openbaar slecht leven van de echtgenote geëist.

« Portalis dit que dans le système des lois romaines » l'adultère de la mère ne compromettrait pas l'état » des enfants. Cette règle est juste et elle ne doit » recevoir d'exception que dans le cas où, pendant la » séparation des époux, la femme a vécu dans un » cubinage public. Telle était la doctrine des parlements ». (Procès verbal du Conseil d'Etat, I, 4 — Locré, Belgische uitgave III, p. 21.)

Zou men echter durven beweren dat de kinderen van een echtgenote, die zich veel jaren vroeger schuldig gemaakt heeft aan echtbreuk en sinds lang haar leven gebeterd heeft, steeds blootgesteld blijven aan een ontkenning van vaderschap?

Het Hof van Verbreking heeft hierop ontkennend geantwoord in zijn arrest van 7 Juli 1881 (Pas. 344).

De echtbreuk moet gepleegd zijn rond het tijdstip der conceptie.

Of nochtans de echtbreuk en de conceptie eenzelfde feit kunnen uitmaken, behoort tot de derde voorwaarde.

De eigenlijke vraag, die hier moet worden gesteld, is, hoe de echtbreuk moet bewezen worden.

Door middel van een vonnis, lijkt mij (contra Kluyskens, VII, n° 543 B).

Zolang er geen vonnis bestaat, zijn er slechts vermoedens, geen bewijs.

De wordingsgeschiedenis van de wet is overigens in die zin.

« Pendant si la femme ayant été condamnée pour » adultère... Cette conduite devierait d'un grand » poids..., zegt Bigat-Prémeneu (Exposé des motifs VII, 5; Locré, III, blz. 86).

Van zijn kant zegt Duveyrier: « Il faut que l'adultère soit constant et il ne peut l'être que par un » jugement public. » (Discours de M. Duveyrier, orateur du Tribunal, II, 15; Locré, III, blz. 127.)

De rechtsleer, verdedigd door Merlin en de juristen, genoemd in de nota onder Verbr., 7 Januari 1850, 5, zijn in dezelfde zin.

In onderhavige aangelegenheid is er geen vonnis gewezen, dat de echtbreuk bewijst en kan er geen worden uitgesproken, omdat de echtgenote overleden is.

Het arrest van het Hof van Verbreking dd. 7 Juli 1881 voornoemd, heeft nochtans die stelling niet aanvaard. Het neemt aan dat de beslissing, die de ontkenning van vaderschap toestaat, tevens het overspel mag vaststellen, alhoewel de echtgenote geen partij is in het geding, maar er alleen tegenwoordig is (artikel 318 B. W.).

2e voorwaarde: *de echtgenote moet de geboorte van het kind voor haar man verborgen gehouden hebben*:

Wanneer de wetgever het woord « verborgen » gebruikt, dient daardoor te worden verstaan « opzettelijk verborgen houden ». Dit punt wordt door niemand betwist.

De geboorte werd voor de echtgenoot niet verborgen gehouden, aangezien deze dezelfde dag, d.w.z. op 20 Juni 1950, van de kraamvrouwenkliniek, waar zijn echtgenote bevallen was, een telegram ontving, dat de geboorten aankondigde.

Het is van belang ontbloot te weten of zulks geschiedde op verzoek van de echtgenote of buiten haar weten.

Wel ware het van belang, zo geïntimeerde kon bewijzen dat zijn echtgenote middelen had aangewend om te voorkomen dat de kliniek hem verwittigde. De kinderen werden eveneens bij de burgerlijke stand aangezien als hebbende geïntimeerde als vader.

Doch de zwangerschap werd voor hem verborgen gehouden, werpt geïntimeerde op. Er zijn inderdaad zekere vermoedens in die zin, doch andere in tegenovergestelde zin.

Ik geloof niet dat het verborgen houden van de zwangerschap de toepassing van artikel 313 B. W. rechtvaardigt.

De tekst van dit artikel is klaar: alleen van de geboorte wordt gesproken.

Frankrijk en België, rechtsleer en rechtspraak zijn verdeeld nopens dit twistpunt.

De Franse strekking is in de zin van de ruime uitlegging van het woord geboorte en stelt het verborgen houden van de zwangerschap volgens de omstandigheden op dezelfde voet als dat van de geboorte (Cass. fr., 7 Januari 1850, D. P. 1850, I, 5; idem 7 Februari 1870; D. P. 1871, I, 174; idem 19 November 1929, Pas. 1930, II, 163).

De Belgische strekking is uiteenlopend. Enerzijds, Laurent en de oudste rechtspraak (H. B. Gent, 22 November 1898, Pas. 1899, II, 170; H. B. Luik, 28 Februari 1903, P. P. 1903, 1004; Rechtb. Luik, 4 December 1912, Pas. 1913, III, 58, en aangehaalde auteurs; Rechtb. Gent, 15 Januari 1913, Pas. 1913, III, 345 en aangehaalde auteurs; H. B. Brussel, 14 Juli 1949, R. W. 1949-1950, 199), die de wet uitleggen in ene zin. Anderzijds De Page en de jongste rechtspraak (H. B. Luik, 4 December 1941, Pas. 1942, II, 49; H. B. Gent, 9 Maart 1949, R. W. 1949-1950, 121; H. B. Luik, 15 Mei 1950, Jur. Liège 1949-1950, 313), die de Franse strekking volgen.

Het Hof van Verbreking heeft zich, althans bij mijn weten, niet nopens dit punt uitgesproken.

De bewijsvoering voor hetgeen ik zal noemen de Franse strekking, is niet doorslaand en is in strijd met de tekst, die alleen van het verborgen houden der geboorte spreekt.

Er dient dus te worden onderzocht of de tekst wel in overeenstemming is met bedoeling van de wetgever.

Wanneer men de wordingsgeschiedenis der wet na gaat, bemerkt men vooreerst dat niet eens gesproken werd over het verborgen houden der zwangerschap, maar steeds over het verborgen houden van de geboorte of van zwangerschap en geboorte;

Meer nog: het is opmerkelijk dat Napoleon de exceptie, spruitende uit het verborgen houden der zwangerschap, voorstelde en dat zijn amendement impliciet verworpen werd:

« Le premier consul fait relire l'article 4 du chapitre » 1er; il propose d'y ajouter l'exception résultant de la » grossesse cachée. »

« Le consul Cambacérès propose de rédiger ainsi

» l'amendement « lorsque le mari, par le fait de sa » femme, n'aura pas eu connaissance de l'accouche- » ment » (Locré, III, blz. 41).

Eindelijk blijkt de enge uitlegging de meest redelijke.

Bij het ontstaan van een kind moeten vier verscheidene gebeurtenissen worden onderscheiden: de conceptie, de zwangerschap, de bevalling en de verklaring van de geboorte.

De wetgever die toen zo precies was, wist zulks ten minste zo goed als wij. In artikel 314 heeft hij overigens een onderscheid gemaakt tussen geboorte en zwangerschap. Indien hij alleen de geboorte in acht genomen heeft en niet de conceptie, de zwangerschap of de verklaring, is het omdat de geboorte de hoofzaak is en omdat het verborgen houden van de andere drie gebeurtenissen slechts kan dienen als vermoeden, dat het verborgen houden van de eigenlijke geboorte bewijst.

Om kort te gaan lijkt mij dat de Franse mening niet verenigbaar is met de tekst en met de geest van artikel 313 B. W.

Het door mij aangehaalde standpunt kan op eerste zicht onbillijk lijken.

Het mag nochtans niet uit het oog verliezen, dat alles wat het vaderschap betreft, indruist tegen de hoogste belangen van het openbaar belang, van de rust van familie en huwelijk.

De regel « pater is est quem nuptiae demonstrant » is een der oudst bekende en der meest verspreide. Hij laat om zo te zeggen geen uitzonderingen toe, zelfs niet om reden van billijkheid « on admet tout en sa faveur », zegde Duveyrier, « tout excepté l'impossible et l'absurde » (loc. cit.).

Omdat de uitzonderingen op die regel de grondslag zelf van de gemeenschap ondermijnen, moeten zij op zeer beperkende wijze uitgelegd worden:

« La présomption capable d'attaquer celle de la » loi », merkte d'Agessau op, « doit être écrite dans » la loi même; elle doit être fondée sur un principe » infaillible, pour pouvoir détruire une probabilité » aussi grande que celle qui sert de fondement à cette » preuve ». En het woord « probabilité » uitleggende vervolgde Lahory (X, 7): « ... degré de probabilité » équivaut à la vérité. »

Daarom moet de uitlegging van zulke wet streng beperkend zijn.

Waren er twee uitleggingen mogelijk, dan nog zou ik durven voorstellen de woorden, die Napoleon bij de bespreking van de wet uitsprak, over te nemen: « dans le doute, la faveur est pour l'enfant ».

Mocht het ons zelf lijken, dat onze gevoelens met een dergelijke wet onverenigbaar zijn, dan nog zou zij dienen te worden toegepast.

Tenslotte heeft de opwerping als zou de ontrouwe echtgenote, die haar zwangerschap verborgen gehouden heeft, haar echtgenoot in de onmogelijkheid stellen overspelige kinderen te ontkennen, door eenvoudig de geboorte bekend te maken, weinig waarde.

De overspelige vrouw, die zich beroemt op haar schandelijke staat tijdens de zwangerschap en na de bevalling, stelt steeds haar wettige echtgenoot in de onmogelijkheid artikel 313 B. W. in te roepen.

3e voorwaarde: *de echtgenoot moet bewijzen dat hij in de morele onmogelijkheid was het kind te verwekken*:

De voorgebrachte vermoedens daartoe berusten voor een groot deel op de bekentenissen van de echtgenote, die in de geest van de wetgever niet vermag de staat aan haar kinderen te ontnemen.

Hier rijst nochtans een andere vraag.

De eerste voorwaarde om het vaderschap te ontken-

nen is de ontrouw der echtgenote. De zagezegde morele onmogelijkheid, bedoeld door de derde voorwaarde, komt er op neer het vaderschap aan een derde toe te schrijven. Kan het door de derde voorwaarde bedoelde feit vereenzelvigd met het door de eerste voorwaarde bedoelde. M.a.w. kan het overspel der echtgenote, door de wet vereist, bestaan in een geslachtelijke gemeenschap waardoor het kind, dat het middenpunt der rechtspleging uitmaakt, wordt verwekt?

Hierop bevestigend antwoorden zou er op neerkomen een der drie door de wet gewilde voorwaarden uit te schakelen, want het is vanzelfsprekend dat de gehuwde vrouw, die een kind ontvangt van een ander man dan haar echtgenoot, zich schuldig gemaakt heeft aan overspel.

De ontrouw, waarvan wordt gewag gemaakt in de eerste voorwaarde, moet dus bestaan, afgezien van de schuldige bevruchting, waarvan gewag wordt gemaakt in de derde voorwaarde.

Het Hof van Verbreking schijnt zulks in zijn voornoemd arrest van 7 Juli 1881 aan te nemen.

Heeft het getuigenverhoor bewezen dat de echtgenote van geïntimeerde echtbreuk gepleegd heeft buiten het geval, dat tot de geboorte van de tweelingen leidde? Ik denk het niet. De beoordeling geschiedt op soevereine wijze door het Hof.

Ik kom tot het besluit dat geïntimeerde zich niet in de voorwaarden bevindt, door artikel 313 B. W. gesteld om het vaderschap te ontkennen en dat het vonnis a quo dient te worden te niet gedaan.

Gent, 3 October 1953.

(get.) Delahaye.

Arrest.

Gezien de stukken, o.m. de vonnissen, gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge, 2 Juli 1951 en 10 Juli 1952, in zake van appellante als verweerder, Beun Daniel, als eiser, en Drubbel Adrienne, verweester, overleden tijdens het geding;

Overwegende dat de vordering strekt tot ontkenning van het vaderschap over de twee kinderen Eddy en Vera, beiden geboren te Brugge op 20 Juni 1950 en ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand als zijnde van geïntimeerde;

Overwegende dat bij tussenvonnis van 2 Juli 1951 beslist werd, dat het bewijs niet geleverd was dat de man gedurende de tijd, verlopen sedert de driehonderdste tot de honderdtachtigste dag vóór de geboorte van deze kinderen, in de fysieke onmogelijkheid was om met zijn vrouw gemeenschap te hebben; dat partijen in deze beslissing hebben berust;

dat bij vonnis van 10 Juli 1952 de vordering ontvankelijk en gegrond werd verklaard op basis van artikel 313 B. W.;

Overwegende dat krachtens deze bepaling vooreerst dient te worden onderzocht of de geboorte voor de man verborgen is gehouden;

Overwegende dat op 20 Juni 1950 geïntimeerde een telegram ontvangen heeft vermeldend «echtgenote bevallen van een zoon en een dochter, Moederhuis Sinte Anna»;

Overwegende dat het niet is uitgemaakt of dit bericht op verzoek of ten minste met instemming van Adrienne Drubbel verzonden werd ofwel ambtshalve door de diensten van het Moederhuis, zodat geen zekerheid bestaat nopens het opzettelijk verzwijgen van de geboorte door de moeder;

Maar overwegende in elk geval, dat naar de heersende rechtspraak, het verborgen houden van de zwangerschap met het verborgen houden van de ge-

boorte moet gelijkgesteld worden; dat zij evenzeer een voldoende aanwijzing uitmaakt van het verdacht karakter van de afstamming; dat het woord «geboorte» niet in overdreven zin dient te worden uitgelegd, hetgeen tegen de wil van de wetgever zou indruisen (De Page, B. I, n° 1085; Complément, I, blz. 453; Planiol et Ripert, B. II, n° 803; Cass. Fr., 7 Jan. 1850, D. P. 1850, I, 5; 10 Nov. 1929, Pas. 1930, II, 163; Hof van Beroep Luik, 4 Dec. 1941, P. 1942, II, 49);

Overwegende dat bewezen is, en overigens niet is betwist, dat sedert twee jaar voor de geboorte van de kinderen Adrienne Drubbel de echtelijke woning had verlaten om zich bij haar ouders te gaan vestigen;

Overwegende dat blijkt uit het door de eerste rechter bevolen getuigenverhoor, dat zij haar staat van zwangerschap zowel voor haar naastbestaanden als voor de personen, bij wie zij in dienst was, verzwegen;

dat aldus mag aangenomen worden dat ze haar zwangerschap voor haar man verborgen heeft gehouden; dat de vordering tot ontkenning dan ook in principe ontvankelijk is;

Overwegende dat deze vordering ook gegrond voorkomt;

Overwegende dat niet is vereist dat het overspel door een afzonderlijk en rechtstreeks bewijs bewezen wordt (De Page, B. I, 1086; Compl. id.; Planiol et Ripert, B. II, n° 804, 805; Planiol, B. I, n° 1435; Colin et Capitant, B. I, n° 249);

dat zulks volgt uit de normale verklaring van de bewoordingen van artikel 313 B. W. «même pour cause d'adultère»;

dat de wetgever zich anders zou hebben uitgedrukt, had hij de vordering tot ontkenning van het afzonderlijk bewijs van het overspel afhankelijk willen maken;

dat trouwens het bewijs van overspel op zich zelf overbodig is, vermits enerzijds de vrouw niettegenstaande het overspel gemeenschap kan gehad hebben met haar man gedurende de tijd van de ontvangenis en anderzijds het overspel genoegzaam zal moeten blijken uit de feiten, door de man aangehaald tot staving van zijn vordering;

Overwegende dat ten deze voldoende bewezen is dat de kinderen door geïntimeerde niet verwekt werden;

dat, afgezien van de bekentenis van de moeder dat de kinderen de vrucht zijn van overspelige gemeenschap, vaststaat dat sedert Juni 1948 de echtgenoten feitelijk gescheiden leefden; dat de verschillende procedures (sedert deze feitelijke scheiding door de vrouw tegen haar man ingesteld, de slechte verstandhouding tussen de echtgenoten aantonen en genoegzaam de morele onmogelijkheid van gemeenschap tussen hen gedurende de conceptieperiode bewijzen);

dat bovendien uit de getuigenverhooren is gebleken, dat sedert Adrienne Drubbel de echtelijke woning had verlaten, zij betrekkingen onderhield met vreemde manspersonen, in wier gezelschap zij 's nachts uitging en die zij bij gelegenheid «haar lief» noemde;

dat meteen het bewijs is geleverd van het overspel van de vrouw ten tijde van de ontvangenis;

Om deze redenen:

Het Hof,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 Juni 1935; Gehoord in zijn strijdig advies de heer Delahaye, advocaat-generaal;

Alle verdere en strijdige conclusies als ongegrond verwerpend,

Ontvangt het beroep; zegt het ongegrond; dienvolgens bevestigt de bestreden vonnissen in al hun beschikkingen;

Veroordeelt appellant q.q. tot de kosten van de aanleg.

NOOT : Voor wat het Nederlands recht betreft verg. o.a. Asser-Scholten, 1^e deel, (8^e dr. 1947), blz. 322-323, en Hoge Raad, 29 Mei 1931, N. J. 1931, 1297, met conclusies van advocaat-generaal Berger en noot van P. Scholten. Bij dit arrest heeft de Hoge Raad beslist, dat het verborgen houden der *zwangerschap* voor de man deze niet het recht geeft de wettigheid van het kind op grond van overspel te ontkennen, en dat artikel 308 Ned. B. W. niet uitbreidend mag worden uitgelegd.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUSSEL

11e Kamer. — 22 December 1953.

Voorzitter : M. Edmond

O.M. : M. Ooms

Advocaten : Mrs Janson en A. Colpaert

Handelshuur. — Bewijs van huurhernieuwing door de uitvoering daarvan.

De overeenkomst tussen verhuurder en huurder omtrent de huurhernieuwing behoeft niet bij geschrift bewezen te worden, maar zij kan ook bewezen worden door de uitvoering van de huur.

X. t/ Y.

Gelet op de in regelmatige vorm voorgelegde vorderingsakten :

1° de uitgifte van het vonnis, waartegen beroep, 25 Juni 1953 op tegenspraak gewezen door het Vrederecht van het kanton Vilvoorde, ten verzoeken van oorspronkelijke eiser aan appellant op 15 Juli 1953 betekend ;

2° de geregistreerde akte van hoger beroep, 18 Juli 1953 ten verzoeken van de oorspronkelijke verweerder betekend door deurwaarder Baiwir met standplaats te Elsené ;

Overwegende dat het beroep, regelmatig naar de vorm en binnen de wettelijke termijnen betekend, ontvankelijk is en de ontvankelijkheid ervan trouwens niet betwist wordt ;

Overwegende dat de oorspronkelijke eis van geïntimeerde ertoe strekte te doen verklaren dat er tussen partijen in 1951 een huurovereenkomst tot stand gekomen was voor een termijn van 9 jaar en tegen een driemaandelijkse huurprijs van 7.000 frank ;

Overwegende dat de eerste rechter deze vordering gegrond heeft geacht en de aanspraak van appellant op een maandelijkse huishuur van 4.000 frank verworpen heeft ;

Overwegende dat appellant deze beslissing bestrijdt, beweerend dat de bedoelde overeenkomst niet op voldoende wijze zou bewezen zijn en namelijk van elk schriftelijk bewijs zou ontbloot zijn ;

Overwegende dat uit de bestanddelen der zaak voortvloeit dat geïntimeerde in zijn hoedanigheid van huurder op 18 Augustus 1951 een regelmatig verzoek tot zijn in onverdeeldheid zijnde verhuurders gericht heeft, strekkende tot de vernieuwing van zijn huur tegen een driemaandelijkse huurprijs van 6.000 frank ; dat op 7 November 1951 de onverdeeldheid aan geïntimeerde liet weten dat de vernieuwing slechts zou toegestaan worden tegen een huurprijs van 7,125 frank per kwartaal ;

Overwegende dat deze briefwisseling niet gevolgd werd door het instellen van de bij artikel 18 van de wet van 30 April 1951 voorziene vordering, welke nochtans slechts als noodzakelijk voorkomt, wanneer de onenigheid tussen huurder en verhuurder blijft bestaan ;

Overwegende dat volgens geïntimeerde elk geschil uit de weg werd geruimd en partijen zouden overeengekomen zijn om de nieuwe huurprijs op 7.000 frank vast te stellen, en dit vanaf 20 November 1952, zijnde het einde van de wettelijke termijn van 18 maanden, en met handhaving van de prijs van 5.700 frank per kwartaal tot en met de in September 1952 te vervallen huishuur ;

Overwegende dat er geen schriftelijk bewijs van het ingeroepen accoord overgelegd wordt ; maar dat in zake huur het huurcontract door de uitvoering ervan mag bewezen worden (zie nl. Burgerlijk Wetboek artikel 1715 en 1716 ; De Page, T.IV., n° 528 en T. III, n° 1032, waar de uitvoering van een overeenkomst op gelijke voet wordt gesteld met de bekentenis) ;

Overwegende dat in casu de ingeroepen overeenkomst klaarblijkelijk uitgevoerd werd : dat de kwijtschriften de regelmatige betaling van 5780 fr. bewijzen, vanaf 5 December 1951 tot en met 4 September 1952, en dat de verhuurders deze sommen aanvaard hebben zonder enig voorbehoud of protest ; dat zij ook op 8 December 1952 de nieuwe huurprijs van 7.000 frank ontvangen hebben zonder verzet of tegenspraak ; dat de houding van verhuurders in die omstandigheden gepaard gaat met hun overeenstemming voor wat betreft de vernieuwing van het huurcontract en van de voorwaarden ervan ;

Overwegende dat de eerste rechter het bewijs van het bestaan van de overeenkomst der partijen terecht uit de uitvoering ervan heeft afgeleid en ook terecht heeft opgemerkt, dat bij gebreke aan verdere betwistingen op korte tijd na de briefwisseling van 18 Augustus en 7 November 1951 het onnodig was voor geïntimeerde een rechterlijke tussenkomst te verzoeken nopens de vaststelling van de huurvernieuwing en van de nieuwe huurprijs ;

Overwegende dat het beroep van appellant dus elke grond mist ;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Gezien de artikelen 4, 24, 41 en 42 van de wet van 15 Augustus 1935 ;

Gehoord het eensluidend advies van de heer Ooms, substituut van de Procureur des Konings ;

Rechtsdoende op tegenspraak en alle andere of tegenstrijdige conclusiën van de hand wijzend,

Ontvangt het beroep, verklaart het ongegrond,

Wijst appellant ervan af,

Bevestigt het bestreden vonnis ;

Verwijst appellant in de kosten van hoger beroep.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

CORRECTIONELE RECHTBANK TE BRUGGE

2e Kamer. — 5 Juni 1952.

Voorzitter : M. J. de Crombrugghe de Looringhe.

Rechters : M.M. Eeman en M. van Balberghe.

Openbaar Ministerie : M. Van der Meersch.

Advocaat : Mr A. Rommel.

Wegenverkeer. — Gebruik van een motorrijtuig voor het vervoer van goederen zonder het vereiste schouwingsbewijs. — Toepasselijkheid van art. 66 W. v. S. — Verbeurdverklaring van het voertuig niet toegelaten. — Voorwaarden voor de verbeurdverklaring van het voertuig wegens het besturen daarvan niet tegenstaande de vervallenverklaring van het recht om zulks te doen.

Krachtens artikel 93 van het Algemeen Reglement, gevoegd bij het Besluit van de Regent van 22 Mei 1947, gewijzigd bij Besluit van de Regent van 3 Juli 1950, mogen de voertuigen, waarop dat Reglement van toepassing is, slechts op de openbare weg verkeren, indien zij voorzien zijn van een schouwingsbewijs. Blijkens artikel 2 vallen onder de bepalingen van dit Reglement de motorrijtuigen, waarvan de totale druk op het rijvlak groter is dan 500 kilogram en die gebruikt worden voor het vervoer van goederen (behoudens de bepaalde uitzonderingen).

Artikel 66 W. v. S. is op het hierboven bedoelde strafbare feit van toepassing, daar de artikelen 11 van het K. B. n° 248 van 5 Maart 1936, gewijzigd door het wetsbesluit van 14 Februari 1946, 5 van het wetsbesluit van 24 Februari 1947, krachtens hetwelk het Besluit van de Regent van 22 Mei 1947 en het daarbij behorende Reglement werden genomen, voor zover zij van toepassing zijn op voor het vervoer van goederen gebruikte motorrijtuigen, voorschrijven dat de bepalingen van Hoofdstuk VII, Boek I, W. v. S. van toepassing zijn op de in uitvoering daarvan gemaakte reglementen.

Artikel 3 van het Besluit van de Regent van 22 Mei 1947 voorziet geen verbeurdverklaring van het voertuig in geval van een zware overtreding. In zover stemt het niet overeen met het K. B. n° 248 van 5 Maart 1936, noch met het wetsbesluit van 24 Februari 1947. Het niet vermelden van een mogelijke verbeurdverklaring in artikel 3 van het Besluit van 22 Mei 1947 moet aldus worden verklaard, dat de Regent de overtredingen van de bepalingen van zijn Besluit niet heeft willen beschouwen als zware overtredingen, die de verbeurdverklaring zouden wettigen.

In geval van veroordeling wegens het besturen van een rijtuig niettegenstaande de uitgesproken vervallenverklaring van het recht om een rijtuig te besturen, kan het rijtuig slechts tijdelijk of definitief worden verbeurdverklaard indien :

1° het rijtuig eigendom is van de dader;
2° of, zo het rijtuig eigendom is van een derde, deze het willens en wetens heeft toevertrouwd aan de dader, die ingevolge een van kracht zijnde vervallenverklaring van het recht om een rijtuig te besturen, zulks niet mocht doen.

Indien de verdachte beweert, dat het rijtuig niet zijn eigendom is, moet het O. M. bewijzen dat hij wel eigenaar is.

O. M. t/ Wittvrongel Edm.

Ten gronde :

A. Overwegende dat verdachte bij vonnis van de Correctionele Rechtbank te Gent, op tegenspraak gegeven op 23 April 1949, definitief vervallen verklaard werd van het recht een auto of motorrijtuig te besturen vanaf de dag, dat het vonnis zal vermeld zijn op de eenzelveheidskaart; dat tegen dit vonnis geen voorziening werd aangetekend binnen de wettelijke termijnen; dat de uitgesproken vervallenverklaring op 13 Juni 1949 ingeschreven werd op de eenzelveheidskaart van verdachte;

Overwegende dat verdachte op 9 October 1951 te Zeebrugge een rijtuig (autovoertuig — vrachtwagen) bestuurde op de openbare weg, wat door hem wordt erkend;

Overwegende dienvolgens dat het ten laste van verdachte onder littera A omschreven feit bewezen is; Overwegende nochtans dat verdachte zich niet in staat van herhaling bevindt; dat trouwens de wet voor deze overtreding geen herhaling voorziet;

B. Overwegende dat bij de vaststelling van het onder littera A vermelde feit verdachte niet in het bezit was van zijn identiteitskaart, wat hij trouwens bekent; dat dienvolgens het te zijnen laste onder littera B omschreven feit bewezen is;

C. Overwegende dat luidens artikel 93 van het Algemeen Reglement, gevoegd bij het Besluit van de Regent van 22 Mei 1947, gewijzigd door Besluit van de Regent van 3 Juli 1950, de voertuigen, waarop dit Reglement toepasselijk is, op de openbare weg slechts mogen worden gebezigd, voor zover zij voorzien zijn van een schouwingsbewijs; dat, luidens artikel 2 onder de bepalingen van dit Reglement vallen, behoudens de voorziene uitzonderingen, de automobielen, waarvan de totale druk op het rijvlak groter is dan 500 kilogram en gebruikt voor het vervoer van goederen;

Overwegende dat uit de elementen van de bundel, waarop verdachte zich heeft verdedigd, blijkt dat hij op 9 October 1951 te Zeebrugge op de openbare weg een autovoertuig (vrachtwagen) gebruikte voor het vervoer van goederen (vlees), waarvan de totale druk op het rijvlak groter was dan 500 kilogram; dat die automobiel niet valt onder de uitzonderingen, vermeld in voornoemd artikel 2 van het Algemeen Reglement; dat hij niet voorzien was een schouwingsbewijs;

Overwegende dat het ten laste van verdachte onder littera C omschreven feit bewezen is; dat het misdrijf door verdachte gepleegd werd als dader; dat ten andere de eerste rechter ten onrechte besliste, dat artikel 66 van het Wetboek van Strafrecht op dit misdrijf niet van toepassing is, aangezien luidens de artikelen 11 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 Maart 1936, gewijzigd door het Wetsbesluit van 14 Februari 1946, 5 van het Wetsbesluit van 24 Februari 1947, krachtens hetwelk het Besluit van de Regent van 22 Mei 1947 en het daarbij behorende Reglement werden genomen, voor zover zij van toepassing zijn op de automobielen, gebruikt voor het vervoer van goederen, bepalen dat de bepalingen van Hoofdstuk VII, van Boek I, van het Wetboek van Strafrecht van toepassing zijn op de overtredingen van de in uitvoering daarvan genomen reglementen;

Overwegende dat de ten laste van verdachte bewezen verklaarde feiten strafbaar zijn gesteld : feit A bij artikel 2 van de wet van 1 Augustus 1924, houdende aanvulling van artikel 2 van de wet van 1 Augustus 1899 op de Politie van het Vervoer; feit B bij artikel 9, 1°, van het Algemeen Wegenverkeersreglement van 1 Februari 1934 en artikel 2 van de wet van 1 Augustus 1899 voornoemd; feit C bij de artikelen 1, 3, 3 en 93 van het Algemeen Reglement, gevoegd bij het Be-

sluit van de Regent van 22 Mei 1947, artikel 3 van voormeld Besluit van de Regent van 22 Mei 1947, de artikelen 8 en 11 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 Maart 1936, de artikelen 1, 3 en 5 van het Wetsbesluit van 24 Februari 1947;

Wat betreft de gevorderde verbeurdverklaring van het voertuig :

Overwegende dat de technische vereisten, waaraan moeten voldoen de automobielen, die dienen tot het vervoer van goederen, vastgesteld worden in een Algemeen Reglement, gevoegd bij en goedgekeurd door het Besluit van de Regent van 22 Mei 1947; dat overeenkomstig de artikelen 1, 2 en 93 van voormeld Algemeen Reglement, gewijzigd door het Besluit van de Regent van 3 Juli 1950, de voertuigen, waarop dit Reglement toepasselijk is (wat in casu het geval is), op de openbare weg slechts mogen worden gebezigd, voor zover zij voorzien zijn van een schouwingsbewijs;

Overwegende dat, voor zover het van toepassing is op de automobielen, gebruikt voor het vervoer van goederen, voormeld Besluit van de Regent van 22 Mei 1947 en het daarbij goedgekeurde Algemeen Reglement genomen werden krachtens artikel 8 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 Maart 1936, artikel 35 van het Koninklijk Besluit van 9 Mei 1936 en de artikelen 1 en 2 van het Wetsbesluit van 24 Februari 1947; dat krachtens artikel 11 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 Maart 1936, gewijzigd door het Wetsbesluit van 14 Februari 1946 en artikel 5 van het Wetsbesluit van 24 Februari 1947, de overtredingen van de bepalingen van de ter uitvoering daarvan genomen besluiten gestraft worden met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboeten van 26 frank tot 10.000 frank of met één van die straffen alleen; dat de rechter bovendien de verbeurdverklaring van het voertuig kan bevelen, indien het een zware overtreding geldt;

Overwegende weliswaar dat luidens artikel 3 van voormeld Besluit van de Regent van 22 Mei 1947 het gebruik op de openbare weg van een onder voormeld Reglement vallende auto, die niet gedekt is door een schouwingsbewijs, strafbaar wordt gesteld met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een geldboete van 26 fr. tot 10.000 fr. of met één van die straffen alleen; dat dit artikel echter geen verbeurdverklaring voorziet in geval het een zware overtreding geldt;

Overwegende nochtans dat luidens artikel 107 van de Grondwet de Hoven en Rechtbanken de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen slechts (kunnen) toepassen voor zover zij met de wetten overeenkomen;

Overwegende dat artikel 3 van voormeld Besluit van de Regent van 22 Mei 1947, in zover het de eventuele verbeurdverklaring in geval van zware overtreding niet bepaalt, niet overeenkomt met het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 Maart 1936 en met het Wetsbesluit van 24 Februari 1947; dat ten andere de overtredingen van voormeld besluit van 22 Mei 1947, waarvan het Algemeen reglement een intergrerend deel uitmaakt, strafbaar zijn gesteld door artikel 11 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 Maart 1936, gewijzigd door het Wetsbesluit van 14 Februari 1946, en artikel 5 van het Wetsbesluit van 24 Februari 1947, ter uitvoering waarvan het werd genomen;

Overwegende echter dat, doordat in artikel 3 van het Besluit van 22 Mei 1947 de eventuele verbeurdverklaring niet is vermeld, mag worden aangenomen

dat de Regent de overtreding van de bepalingen van zijn besluit niet heeft willen beschouwen als zware overtredingen, die de verbeurdverklaring zouden wettigen;

Overwegende ten andere dat in feite de ten laste van verdachte bewezen verklaarde overtreding (feit C) niet die zwaarte vertoont, welke een verbeurdverklaring zou wettigen;

Overwegende dat in geval van veroordeling wegens het besturen van een rijtuig spijs de uitgesproken vervallenverklaring de tijdelijke of definitieve verbeurdverklaring van het rijtuig slechts kan worden uitgesproken : 1° ofwel indien dit rijtuig het eigendom is van de dader van het misdrijf; 2° ofwel, wanneer dit rijtuig het eigendom is van een derde, indien deze zijn rijtuig willens en wetens heeft toevertrouwd aan de dader van het misdrijf, die vervallen was van het recht een rijtuig te besturen en terwijl deze vervallenverklaring van kracht was;

Overwegende dat, opdat in het tweede geval de verbeurdverklaring van het rijtuig zou kunnen worden uitgesproken, de eigenaar van dit rijtuig in het proces dient betrokken te worden door het Openbaar Ministerie; dat namelijk de omstandigheid, dat deze eigenaar zijn rijtuig heeft willen toevertrouwen aan een persoon, die vervallen was van het recht een rijtuig te besturen, terwijl deze vervallenverklaring van kracht was en wetende dat deze persoon vervallen was van het recht een rijtuig te besturen en deze vervallenverklaring van kracht was aan een debat op tegenspraak met de eigenaar van het rijtuig moet worden onderworpen;

Overwegende dat, indien, zoals door verdachte beweerd, het rijtuig zijn eigendom niet is, de eigenaar van dit rijtuig voor de eerste rechter niet in tussenkomst is gedagvaard, noch vrijwillig is verschenen; dat hij evenmin voor de rechter in hoger beroep in tussenkomst werd gedagvaard of vrijwillig is verschenen, wat trouwens voor de eerste maal tijdens de behandeling der zaak in beroep niet meer mogelijk is;

Overwegende dat verdachte beweert dat het rijtuig niet zijn eigendom is;

Overwegende dat het openbaar ministerie door alle rechtsmiddelen het bewijs kan leveren dat het rijtuig, waarmede het strafbare feit werd gepleegd, geen eigendom is van een derde, zoals beweerd, doch wel van de dader van het misdrijf zelf;

Overwegende dat de bewering van verdachte niet van grond is ontbloot; dat anderzijds de door het openbaar ministerie voorgebrachte elementen niet van aard zijn het bewijs te leveren, dat het rijtuig eigendom is van verdachte;

Overwegende dienvolgens dat de verbeurdverklaring van het rijtuig thans niet kan worden uitgesproken wegens het onder littera A ten laste gelegde misdrijf;

Overwegende dat luidens het laatste lid van art. 2 van de wet van 1 Augustus 1899, aangevuld door artikel 2 van de wet van 1 Augustus 1924, het eerste lid van artikel 43 van het Wetboek van Strafrecht niet toepasselijk is op het misdrijf onder littera B;

.....

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

1e Kamer. — 21 November 1953.

Voorzitter : M. Van Lerberghe.

Referendaris : M. Vandekerckhove.

Advocaten : Mrs J. Wille, M. Vaes (Antw.), De Gryse en Claeys.

1. Aanneming van werk, waarbij de aannemer alleen arbeid moet verrichten. — Dorscontract. — Vergaan van de zaak. — Verdeling van de bewijslast bij toepassing van art. 1789 B.W. — Deze bepaling is niet van toepassing, indien de zaak nog niet aan de aannemer ter bewerking is toevertrouwd. — De aansprakelijkheid van art. 1789 B.W. berust op bewaking van de zaak door de aannemer. — Aansprakelijkheid van de aannemer uit onrechtmatige daad.
2. Bevoegdheid. — Onbevoegdheid van de Rechtbank wegens scheidsrechterlijk beding, ook t.a.v. een eis tot tussenkomst of vrijwaring.

1. *Het dorscontract is een aannemingsovereenkomst, krachtens dewelke de aannemer alleen arbeid moet verrichten, zodat hij ingevolge art. 1789 B.W., indien de zaak tenietgaat, slechts voor zijn schuld aansprakelijk is.*

Door het enkele feit van de niet-teruggave van de hem ter bewerking toevertrouwde zaak pleegt de aannemer wanprestatie, zodat het feit van de beschadiging of het tenietgaan der zaak de schuld van de aannemer in zich sluit. De aanbesteder behoeft dienvolgens niets anders dan het feit der beschadiging of van het tenietgaan der zaak aan te tonen en niet de schuld van de aannemer te bewijzen; deze moet de vreemde oorzaak bewijzen, die hem niet kan worden toegerekend, of ten minste de afwezigheid van schuld zijnerzijds.

Volgens een ander deel der leer en rechtspraak duidt art. 1789 B. W. de graad van de schuld van de aannemer niet aan, zodat in verband met de verplichting tot behoud van de zaak art. 1137, 1e lid, B. W. toepasselijk is en de aannemer slechts de zorgen van een goed huisvader voor de bewaring moet in acht nemen, zodat hij die de wanprestatie van de aannemer inroept, een onvoorzichtigheid of een nalatigheid van de « locator operis » moet bewijzen, zonder dat deze onmiddellijk de afwezigheid van schuld zijnerzijds of een vreemde oorzaak dient te bewijzen.

Beide meningen onderstellen een inbewaringgeving, d. w. z. dat de aannemer de juridische bewaking over de zaak heeft verkregen. De aannemer is niet verantwoordelijk voor hetgeen hem nog niet is toevertrouwd.

Aansprakelijkheid van de aannemer uit onrechtmatige daad, omdat hijzelf of zijn ondergeschikten nalatig zijn geweest, hetzij omdat hij zich heeft bediend van een zaak, die een gebrek had, terwijl de schade door die schuld of dit gebrek is veroorzaakt.

2. *Indien het geschil onder een scheidsrechterlijk beding valt, moet de Rechtbank zich onbevoegd verklaren, wanneer eenmaal die exceptie tijdig en behoorlijk is opgeworpen; zulks geldt ook voor een eis tot tussenkomst of tot vrijwaring.*

Samain en N. V. Securitas t/Maes Ch.
en Maes Ch. t/N. V. De Kortrijkse Verzekering.

Gezien de dagvaarding van 12 Mei 1953, waarbij Samain van verweerder de betaling vordert van

156.685 fr. en de N. V. Securitas, gesubrogeerd in de rechten van haar verzekerde Samain, van verweerder de betaling vordert van 238.900 fr., beide bedragen te verhogen met de vergoedingsrente vanaf 2 September 1952, de rechterlijke rente en de kosten van het geding, op grond van aansprakelijkheid van verweerder uit overeenkomst of uit onrechtmatige daad;

Gezien de dagvaarding van 20 October 1953, waarbij Maes de N. V. De Kortrijkse Verzekering in tussenkomst en vrijwaring dagvaardt;

Gehoord alle de partijen in haar middelen en besluiten, uiteengezet in het Nederlands;

Gezien de stukken;

Overwegende dat beide vorderingen samenhangend zijn en een goede rechtsbedeling haar samenvoeging eist;

Overwegende dat partijen in de hoofdzaak akkoord gaan :

1° over het bestaan van een dorscontract tussen verweerder en de eerste eiser, krachtens hetwelk verweerder de oogst van eiser tegen een bepaalde vergoeding moest dorsen;

2° over het feit dat rond 12 uur, toen verweerder aan het dorsen was, brand ontstond aan een deel van de nog in de loods geborgen oogst;

3° over het bedrag der schade, door de brand veroorzaakt aan de oogst en de loods, op tegenspraak geschat op 395.585 fr.;

4° over het feit dat tweede eiseres krachtens verzekeringscontract 238.900 fr. aan eerste eiser heeft uitbetaald en aldus op grond van art. 22 der wet van 11 Juni 1874 voor dit bedrag in de rechten van eerste eiser, haar verzekerde, gesubrogeerd is;

5° dat eerste eiser zijn eigen verzekeraar gebleven is voor de rest 156.485 fr.;

Overwegende dat volgens eisers verweerder aansprakelijk is voor de geleden schade uit overeenkomst krachtens art. 1789 B. W. en subsidiair aansprakelijk is uit onrechtmatige daad krachtens de art. 1382, 1383 en 1384 B. W.;

Overwegende dat verweerder de toepasselijkheid van art. 1789 B. W. en verder elke schuld ontkent;

Overwegende dat het dorscontract inderdaad een aannemingscontract is, krachtens hetwelk de aannemer alleen arbeid moet verrichten, zodat hij krachtens art. 1789 B. W., indien de zaak teniet gaat, slechts voor zijn schuld aansprakelijk is;

Overwegende dat in het algemeen rechtsleer en rechtspraak aannemen dat de aannemer door het louter feit van de niet-restitutie der hem ter bewerking toevertrouwde zaak wanprestatie pleegt, zodat het feit van het beschadigen of tenietgaan der zaak de schuld van de aannemer impliceert;

dat de aanbesteder dienvolgens niets anders dan het feit der beschadiging of van het tenietgaan van de zaak moet aantonen en hij een schuld van de aannemer niet moet bewijzen, daar de aannemer de vreemde oorzaak moet bewijzen of ten minste de afwezigheid van schuld (zie De Page T. IV nr 877, 1°; Kluyskens, De Contracten, 1e druk blz. 418 in fine; Verbr. 18 Febr. 1892, Pas. 1892, I, 115; Colin-Capitant, 10e éd. 1948, T. II nr 1092 a; C. C. Ann. par Fuzier-Herman, éd. 1949, art. 1789 nr 2 en 3; C. C. Ann. Dalloz, art. 1789 nr 6, zie echter nr 4; Asser 3e deel, Bijzondere overeenkomsten door P. W. Kamphuysen blz. 411);

Overwegende echter dat een ander deel der rechtsleer en rechtspraak (Mazeaud, Traité th. et prat. Resp. Civile, 4e éd. nr 1765, nr 706-11 en nr 1410, alsmede Cass. Fr. 1 Aug. 1866, S. 18886, I, 436; Cass. Fr. 3 Maart 1869, S. 1869, I, 300; Cass. Fr. 22 April 1872,

S. 1779, I, 185) een andere opvatting over de bewijslast bij toepassing van art. 1789 B. W. heeft; dat volgens hen art. 1789 de graad van de schuld van de aannemer niet aanduidt, zodat in verband met de verplichting tot behoud van de zaak art. 1137, 1e lid toepasselijk is en de aannemer slechts de zorgen van een goed huisvader aan de bewaring moet besteden, zodat wie de wanprestatie van de aannemer, hier de dorser, inroept, een onvoorzichtigheid of een nalatigheid van de «locator operis» moet bewijzen zonder dat deze laatste onmiddellijk het gemis aan schuld zijnerzijds moet bewijzen of de vreemde oorzaak bewijzen, hetgeen Mazeaud ertoe leidt de discussie met de rechtspraak, die overwegend onrechtmatige daad als grond van veroordeling in dorscontracten aanneemt, van weinig belang te achten, daar bij de aansprakelijkheid uit overeenkomst of uit onrechtmatige daad de schuld van de aannemer moet bewezen worden, m. a. w. het risico is voor de aanbesteder krachtens de regel «res perit domino» en daar dit het normale is moet de aanbesteder het bestaan van de schuld van de aannemer bewijzen;

Overwegende dat naar het oordeel der Rechtbank art. 1789 B. W., hoewel het dorscontract een aannemingsovereenkomst is, niet toepasselijk is; dat in de beide voorgaande stellingen telkens een in bewaringgeving ondersteld is met als gevolg dat de aannemer de juridische bewaking over de zaak heeft verkregen;

Overwegende dat hier niet kan worden aanvaard als zou de gehele te dorsen oogst zo maar in bewaring en in bewaking aan de dorser gegeven zijn vanaf het moment waarop hij met het dorsen begint; dat het bewijslastprincipe van de overheersende mening opgaat in gevallen, waar de aannemer wezenlijk andermans goed onder zich houdt of bewaart, maar niet in gevallen zoals het onderhavige, waar de aannemer slechts achtereenvolgens en naarmate het dorsen vooruitgaat, delen van de oogst onder zich krijgt; dat wat toevertrouwd was en gedorst werd ter zake in goede staat werd afgegeven, maar dat wat afgebrand is en nog in de loods zat nog niet was toevertrouwd;

Overwegende dat zolang de dorsarbeid in ruime zin vanaf het oplichten der schoven, de bij de boer staande oogst nog niet raakt, deze oogst niet aan de dorser ter bewaring en bewaking is gegeven en hij nog altijd onder de bewaring en bewaking van de boer staat;

Overwegende dat hier dus geen grond is tot de dubbele verbintenis van de aannemer, door art. 1789 B.W. bedoeld, nl. een normale zorg voor behoud van de zaak in goede staat en restitutie der zaak in de staat waarin zij zich na ordentelijke bewerking bevindt;

Overwegende dat hier dienvolgens geen contractuele fout bestaat ten aanzien van het nog niet gedorste gedeelte, dat uitbrandde, zo verwijzen het Arrest Hof Rouen 5 Mei 1949, S. 1950, II, 13 en andere uitspraken telkens naar de aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad, omdat zij moeilijk in zake dorscontracten de toepassing van art. 1789 B. W. kunnen motiveren bij afwezigheid van het in bewaring gegeven-zijn van de gehele oogst);

dat verweerder evenmin contractueel aansprakelijk kan zijn voor de schade, aan de loods overkomen, daar deze vanzelfsprekend niet eens ter bewerking kan worden toevertrouwd;

Overwegende dat een onrechtmatige daad van verweerder kan bestaan, hetzij omdat hijzelf of zijn ondergeschikten onvoorzichtig of nalatig zijn geweest, hetzij omdat hij zich heeft bediend van een zaak, die

gebrekkelig was en uit deze schuld of uit dit gebrek de schade ontstond;

Overwegende dat hier de dieselmotor van verweerder op maximum 5 meter van de in de loods geborgen oogst stond;

dat de uitlaatbuis zich ongeveer 2,30 m. boven de grond bevindt;

dat de drukking der uitlaatgassen deze gassen met de mogelijke vuursprankels verticaal doet opstijgen tot minstens 4 m. boven de grond vooraleer ze onder de invloed van de wind komen;

dat de uitlaatbuis sterk aangeladen is met roet;

dat de oogst van boven aan de achterkant van de loods begon te branden;

dat de machinist de eerste vlammen gezien heeft langs de rechterkant van de loods achter de motor; dat de richting van de wind de mogelijke vuurspranken naar de loods dreef in plaats van omgekeerd, zodat de opstelling van de motor gevaarlijk was; dat volgens eerste eiser, volgens verweerder, volgens getuige Holvoet, volgens getuige Huygelier de brand waarschijnlijk ontstaan is door een vonk vuur uit de uitlaatbuis, die op de opgestapelde oogst terecht kwam;

dat volgens de expert elektrische oorzaken of mechanische oorzaken uitgesloten zijn, onvoorzichtigheid door roken, ook blijkens de verklaring van alle de werklieden, uitgesloten is, kwaadwilligheid niet in het spel is;

dat geen andere redelijke oorzaak van de brand te vinden is dan de gloeiende roetdeeltjes uit de uitlaatbuis, door de wind in de richting van de oogst gedreven op de plaats waar op ten minste 4 m. hoogte de brand ontstond, zonder dat op die plaats iemand werkzaam of aanwezig was;

Overwegende dat de schuld van verweerder bestaat in de verkeerde opstelling van de motor, in het niet-aanbrengen van een beschermingshoed boven de uitlaatbuis, zodat verweerder een persoonlijke fout beging, voor de schuld van zijn ondergeschikten, die de machine opstelden, aansprakelijk is en zich bediende van een zaak die een gebrek vertoonde;

Overwegende dat het oorzakelijk verband tussen die fouten en de schade vaststaat;

Overwegende dat de eis dienvolgens gegrond is;

Eis tot vrijwaring.

Overwegende dat verweerder de Kortrijkse Verzekering tot vrijwaring dagvaardt op grond van zijn verzekeringscontract, vastgelegd in polis nr 109024;

Overwegende dat de tot vrijwaring opgeroepene de onbevoegdheid van de Rechtbank opwerpt, omdat in art. 26 par. 1 der overeenkomst bedongen is dat alle geschillen tussen partijen, andere dan die aangaande de vergoedingen wegens verbreking en de invordering der premïën, belastingen en kosten ten laste van de verzekerde gelegd, onderworpen worden aan 2 scheidsrechters, gekozen de ene door de verzekerde, de andere door de maatschappij;

Overwegende dat partijen inderdaad krachtens art. 1003 Rv. gerechtigd zijn de bevoegdheid der gewone rechtsmachten uit te sluiten (zie R. P. D. B. V° Arbitrage nr 126 en 139) en dat in dergelijk geval de Rechtbank, éénmaal voormelde exceptie tijdig en behoorlijk opgeworpen, zich onbevoegd moet verklaren; dat dit ook geldt voor een eis tot tussenkomst en tot vrijwaring (Verbr. 20 Juni 1946, Pas. 1949, I, 250);

Overwegende dienvolgens dat onafhankelijk van de discussie ten gronde over het onderscheid tussen vuur

en brand (zie Mazeaud, T. II nr 1356, 1357, 1358, nota 1, zonder rekening te houden met de Franse wet van 1922) de Rechtbank onbevoegd is om over de eis tot vrijwaring te wijzen;

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle andere besluiten afwijzend,
Voegt de zaken, ingeschreven ter Algemene Rol onder nr 5316 en nr 5963 samen en bij één vonnis wijzend:

Veroordeelt verweerder om aan de eerste eiser te betalen de som van 156.685 fr., en aan de tweede eiseres de som van 238.900 fr., beide bedragen te verhogen met de vergoedingsrente vanaf 2 September 1952 tot de dag der dagvaarding en van dan af de gerechtelijke rente;

Verwijst verweerder in de kosten van dit geding;

Verklaart zich, wat de eis tot tussenkomst en tot vrijwaring betreft, onbevoegd; kosten ervan ten laste van de eiser tot vrijwaring;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-tegenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

2e Kamer. — 11 September 1953.

Voorzitter: M. H. Melzen.
Referendaris: M. K. Van den Bossche.
Advocaten: Mrs Baeté en Goemans.

Wegenverkeer. — Hoofdweg, waarop verkeer in één richting is voorgeschreven. — In verboden richting rijdend autobestuurder is een onvoorziene hindernis voor een uit een secundaire weg komende weggebruiker. — Aanrijding. — Uitsluitende verantwoordelijkheid van eerstgenoemde.

De berijder van een hoofdweg, waarop één richtingsverkeer is voorgeschreven, is een onvoorziene hindernis voor de gebruiker van een op de hoofdweg aansluitende secundaire weg, zo eerstgenoemde in een andere richting heeft gereden dan toegelaten. Hij alleen is in dit geval verantwoordelijk voor een aanrijding met een weggebruiker, die van een secundaire weg op de hoofdweg komt.

Belgisch Brandstoffenbureau t/ Stalmans.

Gezien het inleidend exploit, op 1 October 1952 betekend;

Overwegende dat de eis ertoe strekt verweerder te horen veroordelen om aan aanlegster te betalen de som van 4.266 fr. als vergoeding van de schade, door aanlegster geleden tengevolge van een aanrijding, voorgevallen te Antwerpen op 21 Januari 1952 tussen het autovoertuig van aanlegster en de kleine motorvrachtwagen van verweerder;

Overwegende dat de aanrijding zich heeft voorgedaan op de aansluiting van de Osijsstraat met de Pijlstraat; dat de wagen van verweerder in de Osijsstraat reed in de richting van de Van Maerlantstraat en in botsing kwam met de auto van aanlegster, die rechts uit de Pijlstraat kwam gereden;

Overwegende dat blijkt uit de elementen van de strafrechtelijke bundel, waarvan afschrift door aanlegster is overgelegd, dat het ongeval uitsluitend te wijten is aan de fout van verweerder; dat deze de

artt. 5, 2° en 132 van het Algemeen Wegenverkeersreglement heeft overtreden, doordat hij zich niet heeft gedragen naar het verkeersteken dat de inrij in de Osijsstraat in de richting van de Van Maerlantstraat verbodt;

Overwegende dat weliswaar de Pijlstraat een secundaire weg is, die niet verder loopt dan de aansluiting met de Osijsstraat (art. 51, 2° van het Algemeen Wegenverkeersreglement; dat echter aan de ondergeschikte van aanlegster niet kan ten laste worden gelegd, dat hij de aan verweerder bij toepassing van art. 54 van het Algemeen Wegenverkeersreglement toekomende voorrang zou geschonden hebben; dat immers de ondergeschikte van aanlegster, wanneer hij bedoelde aansluiting naderde, rechtmatig mocht veronderstellen dat de hoofdweg aan zijn linkerzijde vrij zou zijn en verweerder de enkele richting in de Osijsstraat zou geeerbiedigd hebben; dat de ondergeschikte van aanlegster op de aansluiting vóór een onvoorziene hindernis stond;

Overwegende dat bijgevolg verweerder alleen aansprakelijk dient te worden gesteld voor de gevolgen van de aanrijding;

Overwegende dat het bedrag van de gevorderde schadevergoeding niet wordt betwist;

Overwegende dat dienvolgens de eis gegrond is;

VREDEGERECHT TE GENT

3e Kanton. — 20 Mei 1953.

Rechter: M. Remouchamps.
Advocaat: Mr J. Ronse.

Huur en verhuur. — Achterstallige huurschuld. — Toerekening van gedane betalingen. — Stuiting van verjaring doordat de schuldenaar door zijn afkortingen de schuld heeft erkend.

Wanneer betalingen zijn geschied op een achterstallige huurschuld zonder vermelding welke termijnen aldus voldaan zijn, moeten zij geacht worden te zijn gedaan op de oudste.

Verjaring is niet ingetreden, daar de huurder door zijn afkortingen steeds de schuld heeft erkend.

S.V. Volkshaard t/ Claphouwers.

Overwegende dat eiseres een eigendom bezit, in huur gegeven aan verweerder tegen 350 frank per maand; dat verweerder onregelmatig haar huishuur heeft betaald en aldus op 20 Maart 1953 te zamen 3.845 frank achterstallig was;

Overwegende dat eiseres een rekening voorlegt, dagtekenend van 1 Januari 1953; dat op die datum reeds 4.050 frank verschuldigd was, waarop verweerder nochtans tegen 1 Januari 1948 reeds 1.190 frank had ingelopen; overwegende dat deze betalingen, gedaan zonder uitdrukkelijke beschikking omtrent de te kwijten schulden, moeten geacht worden te zijn geschied op de oudste; dat aldus geen verjaring is ingetreden, daar verweerder steeds door haar afkortingen de schuld heeft erkend;

Overwegende nochtans dat verweerder oud en gebrekkig is en niet bij machte het gevorderd bedrag ineens te betalen; dat zeer ruime termijnen dienen te worden toegekend; dat zij voor het overige aanbiedt te verhuizen tegen 1 Juni 1953;

Gelet op de artikelen 2, 4, 6, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, recht doende op tegenspraak, verklaren de huurovereenkomst verbroken; veroordelen verweerster het goed te ontruimen tegen 1 Juni 1953 op straf van uitzetting bij rechtsmacht; veroordelen haar tot betaling aan eiseres van 3.845 frank achterstallige huishuur en machtigen haar deze som af te korten met 50 frank per maand, te rekenen van 1 Juni 1953;

Veroordelen verweerster tot de kosten van het geding.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 Maart - 31 Maart 1954)

I. STAATS- EN ADMINISTRATIEF RECHT

1. *Statuut der gedeporteerden tot verplichte tewerkstelling.* — *Sociale bijstand.* — Bij M.B. van 30 Januari 1954 (Stbl. 1-2 Maart 1954, 1.523) worden de modaliteiten vastgesteld van de sociale bijstand aan de gedeporteerden bedoeld bij art. 13 van de wet van 7 Juli 1953, houdende inrichting van het statuut der gedeporteerden tot de verplichte tewerkstelling van de oorlog 1940-1945 en intrekking van het wetsbesluit van 24 December 1946.

2. *Openbare financiën.* — *Lening door Regie van Telegraaf en Telefoon.* — Bij de wet van 23 Februari 1954 (Stbl. 3 Maart 1954, 1.546) wordt de Regie van telegraaf en telefoon gemachtigd in België of in het buitenland onder waarborg van de Staat één of meer leningen voor een bedrag van 2 milliard Belgische frank uit te schrijven.

3. *Onderwijs.* — *Ter beschikkingstelling der leden van het administratief en onderwijzend personeel.* — De wet van 18 Februari 1954 (Stbl. 4 Maart 1954, 1.570) wijzigt het reglement betreffende de ter beschikkingstelling der leden van het administratief en onderwijzend personeel.

4. *Ministerie van Financiën.* — *Vaststelling van organiek kader.* — Bij K. B. van 24 Februari 1954 (Stbl. 4 Maart 1954, 1.573) wordt het organiek kader van het Ministerie van Financiën vastgesteld.

5. *Kleinverkoopbedrijven.* — *Reglementering.* — *Strafrechterlijke sancties.* — De wet van 3 Maart 1954 (Stbl. 6 Maart 1954, 1.642) reglementeert de opening, de vergroting of de uitbreiding van zekere kleinverkoopbedrijven. Gedurende een tijdperk van 5 jaar zijn in de gemeenten met minder dan 50.000 inwoners verboden :

1° de opening van een warenhuis en de verandering van een gewone winkel in een warenhuis;

2° de vergroting van de kleinverkoopinstallaties in de warenhuizen;

3° de uitbreiding van ondernemingen tot exploitatie van een of meer warenhuizen, hetzij door kleinverkoopbedrijven op te richten of over te nemen, hetzij

door aan het oprichten, financieren of beheren van dergelijke bedrijven deel te nemen.

Verder bepaalt de wet wat onder warenhuis moet worden verstaan. Elke overtreding wordt gestraft met gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden en met een geldboete van 1.000 tot 10.000 fr. of met één van die straffen alleen. De sluiting der wederrechtelijk in bedrijf genomen verkoopinstallaties wordt door de rechtbank bevolen.

6. *Onderwijs.* — *Koloniale en administratieve wetenschappen.* — Bij K. B. van 2 Februari 1954 (Stbl. 7 Maart 1954, 1.668) wordt het K. B. van 14 December 1950 houdende de voorwaarden van toekenning van de graden en diploma's van candidaat en van licentiaat in de koloniale en administratieve wetenschappen, gewijzigd.

7. *Onderwijs.* — *Rijksinrichtingen voor Middelbaar Onderwijs.* — *Buitengewone verlofdagen.* — Bij K. B. van 21 Januari 1954 (Stbl. 8-9 Maart 1954, 1.691) worden de buitengewone verlofdagen van het administratief en onderwijzend personeel der rijksinrichtingen voor Middelbaar Onderwijs vastgesteld.

8. *Voertuigen met eigen beweegkracht.* — *Inschrijving.* — Bij K. B. van 4 Maart 1954 (Stbl. 10 Maart 1954, 1.734) wordt het K. B. van 31 December 1953, betreffende de inschrijving van de voertuigen met eigen beweegkracht, niet zijnde rijwielen met hulpmotor, aangevuld.

9. *Motorvoertuigen.* — *Vervanging van nummerplaten en inschrijvingsbewijzen.* — Het M. B. van 27 Februari 1954 (Stbl. 10 Maart 1954, 1.735) bepaalt de wijze waarop de vervanging van de nummerplaten en inschrijvingsbewijzen voor motorvoertuigen plaats heeft.

10. *Onderwijs.* — *Werking van de nationale onderwijscommissie.* — Het K. B. van 1 Maart 1954 (Stbl. 11 Maart 1954, 1.749) regelt de werking van de nationale onderwijscommissie.

11. *Onderwijs.* — *Gemengde geschillencommissie.* — Het K. B. van 1 Maart 1954, (Stbl. 11 Maart, 1.751) stelt de werking vast van de gemengde geschillencommissies.

12. *Ministeriële kabinetten.* — *Inrichting en werking.* — Bij K. B. van 6 Maart 1954 (Stbl. 12 Maart 1954, 1.777) wordt het Regentsbesluit van 20 Juni 1946, houdende bepaling van de inrichting en de werking van de ministeriële kabinetten, gewijzigd.

13. *Landsverdediging.* — *Eventuele opeising van motorvoertuigen.* — Het M. B. van 1 Maart 1954 (Stbl. 12 Maart 1954, 1.779) stelt de merken, typen en bouwjaren van motorvoertuigen, aanhangwagens en mechanisch tuig vast, die met het oog op hun aanwijzing voor gebeurlijke opeising ten behoeve van de krijgsmacht moeten geteld worden.

14. *Grondwetsherziening.* — In het Stbl. van 14 Maart 1954, 1.822) verscheen de verklaring van de kamers betreffende de herziening van de Grondwet. Deze herziening betreft o.a. art. 1 lid 4, art. 47 lid 3, art. 47 (overgangsbepalingen), art. 22, titel III, hoofdstuk 1, art. 36, art. 56 bis, titel VIII (toevoeging van een art. 140) art. 39, art. 47 lid 1, art. 52, art. 53 (overgangsbepalingen), art. 56 bis (overgangsbepalingen), art. 57, art. 68, art. 70 lid 1, art. 132, art. 135, art. 136, titel III (toevoeging van een art. 25 bis).

15. *Ontbinding van de provincieraden en bijeenroeping van de kiescolleges.* — Bij K. B. van 12 Maart 1954 (Stbl. 14 Maart 1954, 1.830) worden de provincieraden ontbonden en de bijeenroeping van de kiescolleges voor de wetgevende kamers en de provincieraden vastgesteld.

16. *Ontbinding der kamers en provincieraden. — Regeling van bepaalde kiesverrichtingen.* — Het K. B. van 13 Maart 1954 (Stbl. 14 Maart 1954, 1.831) regelt bepaalde kiesverrichtingen ingevolge de ontbinding van de wetgevende kamers en de provincieraden.

17. *Krijgsraad te velde.* — Bij K. B. van 8 Maart 1954 (Stbl. 15-16 Maart 1954, 1.864) wordt de inspectie der brandweerdiensten ingericht en haar statuut vastgesteld.

19. *Landsverdediging. — Vergoedingstelsel toepasselijk op militairen, die opdrachten in het buitenland vervullen.* — Bij K. B. van 11 Maart 1954 (Stbl. 17 Maart 1954, 1.930) wordt het K. B. van 25 September 1950 tot vaststelling van het vergoedingstelsel toepasselijk op de met militairen gelijkgestelde personen die opdrachten in het buitenland vervullen, gewijzigd.

20. *Vervoer van springstoffen per spoor.* — Bij M.B. van 4 Maart 1954 (Stbl. 17 Maart 1954, 1.932) worden sommige bepalingen van het K.B. van 3 December 1934 gewijzigd en door andere bepalingen vervangen.

21. *« Korps Burgerlijke Bescherming ». — Statuut. — Strafbepalingen.* — Bij K.B. van 11 Maart 1954 (Stbl. 18 Maart 1954, 1.996) wordt het statuut vastgesteld van het « Korps Burgerlijke Bescherming ». Dit korps is een organisme van niet militaire aard, dat tot opdracht heeft de bescherming van de bevolking en van het nationaal patrimonium tegen de onmiddellijke gevolgen van het oorlogsgeweld of van andere rampen voor te bereiden, redding te verzekeren en hulp te verlenen. Het is georganiseerd in lands-, provinciaal-, gemeentelijk- en gewestelijk verband. Een aantal strafbepalingen worden voorzien. Met gevangenisstraf van 8 tot 6 maanden en met geldboete van 26 tot 1.000 fr. wordt gestraft het lid van het personeel van het korps dat schuldig wordt bevonden aan het geven, verpanden, lenen, verkopen of verduisteren van materieel dat hem is toevertrouwd of dat het moedwillig heeft vernietigd of beschadigd of dat het weigert terug te geven. Met dezelfde straffen wordt gestraft het lid dat in oorlogstijd of tijdens rampspoedige gebeurtenissen in vreedstijd zijn verplichtingen niet nakomt, weigert deel te nemen aan een opgelegde dienst, of zich schuldig maakt aan ernstige nalatigheid inzake het bewaren of het onderhoud van het materieel dat hem is toevertrouwd.

22. *« Korps Burgerlijke Bescherming ». — Vaststelling van het organiek kader.* — Bij K.B. van 12 Maart 1954 (Stbl. 18 Maart 1954, 2.002) wordt voor het jaar 1954 het organiek kader van het « Korps Burgerlijke Bescherming » vastgesteld.

23. *Landbouw. — Rundveeras.* — Het M. B. van 10 Maart 1954 (Stbl. 18 Maart 1954, 2.004) bepaalt de uitvoering van het K. B. van 10 Februari 1954 betreffende de verbetering van het rundveeras.

24. *Gemeentewet. — Bezoldiging van burgemeester en schepenen.* — De wet van 27 Februari 1954 (Stbl. 19 Maart 1954, 2.044) wijzigd art. 103 der Gemeente-

wet, betrekking hebbende op de bezoldiging van burgemeester en schepenen.

25. *Uitoefening van de door de grondwet ingestelde soevereine machten. — Voorkoming en beteugeling van aanslagen.* — Bij de wet van 2 Maart 1954 (Stbl. 19 Maart 1954, 2.044) worden verbods- en strafbepalingen voorgeschreven tot voorkoming en beteugeling der aanslagen op de vrije uitoefening van de door de grondwet ingestelde soevereine machten.

Krachtens deze wet is het aan een ieder, die niet tot het parlement en zijn diensten behoort, verboden zonder wettige reden de lokalen te betreden die uitsluitend bestemd zijn voor de leden van de wetgevende kamers en voor de diensten van het parlement of zich in enig lokaal van de wetgevende kamers te buiten gaan of aan om het even welke daad, gebaar, woord of handeling die de parlementaire werkzaamheden kan storen.

Samenscholingen in open lucht en individuele demonstraties zijn verboden in een door de wet omschreven gedeelte van het grondgebied der hoofdstad.

De overtredingen op deze verbodsbepalingen worden gestraft met politie- en correctionele straffen, gaande van 8 dagen tot 6 maanden.

26. *Epuratie. — Herziening van tuchtstraffen opgelopen door sommige leden van de rechterlijke orde, van de officieren en agenten van de gerechtelijke politie bij de parketten en van het personeel van de parketten en van de griffies.* — Het K. B. van 13 Maart 1954 (Stbl. 19 Februari 1954, 2.046) regelt de herziening van de tuchtstraffen, wegens hun gedragingen tijdens de vijandelijke bezetting, genomen ten aanzien van de personen bedoeld bij art. 1, 2° van de Besluitwet van 8 Mei 1944 betreffende de openbare ambten en ten aanzien van sommige leden van de rechterlijke orde, van de officieren en agenten van de gerechtelijke politie bij de parketten en van het personeel van de parketten en van de griffies.

Het verzoek tot herziening moet worden ingediend bij aangetekende brief, binnen de 3 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

27. *Landsverdediging. — Statuut der reserveofficieren.* — Bij K. B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 19 Maart 1954, 2.049) wordt het statuut der reserveofficieren bepaald.

28. *Internationaal Verdrag.* — Bij de wet van 7 Januari 1954 (Stbl. 20 Maart 1954, 2.081) wordt de overeenkomst tussen België en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord Ierland, ter voorkoming van dubbele belasting en ter vermindering van belasting inzake inkomstenbelastingen, ondertekend te Londen op 27 Maart, 1953, goedgekeurd.

29. *Openbare financiën.* — Bij de wet van 9 Februari 1954 (Stbl. 21 Maart 1954, 2.118) worden de begrotingen van de dienstjaren 1943 en 1944 definitief geregeld.

30. *Volksgesondheid. — Bescherming van de blindenstok. — Strafsancties.* — De wet van 16 Februari 1954 (Stbl. 21 Maart 1954, 2.157) bepaalt de voorwaarden krachtens dewelke de witte stok, « blindenstok » genaamd, mag worden gebruikt.

Overtredingen worden gestraft met een geldboete van 1 tot 25 frank. Indien echter de overtredingen gepleegd worden om de liefdadigheid op te wekken, zullen deze gestraft worden met geldboete van 26 tot

500 fr. en een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden of met één dezer straffen alleen, onverminderd de straffen betreffende het misbruik van vertrouwen en de oplichting.

31. *Openbare Werken. — Werving van ingenieurs.* — Bij K. B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 21 Maart 1954, 2.158) worden de voorwaarden vastgesteld betreffende de werving van de ingenieurs van Bruggen en Wegen.

32. *Hoge Raad voor studie- en beroepsoriëntering.* — Bij K. B. van 8 Maart 1954 (Stbl. 21 Maart 1954, 2.159) wordt het K. B. van 31 December 1953 houdende oprichting van de Hoge Raad voor studie- en beroepsoriëntering, gewijzigd.

33. *Openbare financiën. — Vereffening van ondernemingen.* — De wet van 1 Maart 1954 (Stbl. 22-23 Maart 1954, 2.182) wijzigt het K.B. van 14 November 1939, betreffende de vereffening der in de artikelen 37 en 43 van de wet van 25 Juni 1930 bedoelde ondernemingen.

34. *Rijkspersoneel.* — Het K. B. van 4 Maart 1954 (Stbl. 22-23 Maart 1954, 2.183) wijzigt het Regentsbesluit van 11 Juli 1949 houdende syndicaal statuut van het rijkspersoneel.

35. *Instellingen van openbaar nut. — Contrôle.* — Bij de wet van 16 Maart 1954 (Stbl. 21 Maart 1954, 2.210) wordt een contrôle ingesteld op sommige instellingen van openbaar nut.

36. *Internationale Overeenkomst.* — De wet van 2 Maart 1954 (Stbl. 24 Maart 1954, 2.216) keurt het akkoord tussen België en de Verenigde Staten van Amerika inzake de waarborg voor private Amerikaanse fondsen in Washington op 7 en 12 Mei 1952, goed.

37. *Onderwijs. — Verdeling van de leerstof.* — Het K. B. van 22 Februari 1954 (Stbl. 24 Maart 1954, 2.224) regelt de verdeling van de leerstof over de lagere en de hogere graad, in de inrichtingen waarop de gecoördineerde wetten op het Middelbaar Onderwijs toepasselijk zijn.

38. *Koloniën. — Oprichting van «Hoge Raad voor het vervoer in Congo».* — Bij K. B. van 23 Februari 1954 (Stbl. 24 Maart 1954, 2.225) wordt bij het Ministerie van Koloniën een vast adviserend organisme «Hoge Raad voor het vervoer in Congo» opgericht.

39. *Buitenlandse Handel. — Oprichting van een «Fonds voor Buitenlandse Handel».* — Bij de wet van 24 Maart 1954 (Stbl. 25 Maart 1954, 2.240) wordt bij het Ministerie van buitenlandse handel onder de benaming «Fonds voor de Buitenlandse Handel», een fonds opgericht dat bestemd is om Belgische openbare instellingen, beroepsgroeperingen of private ondernemingen te helpen in hun inspanning voor handelsexpansie zowel in Belgisch Congo als in het buitenland.

40. *Luchtvaart. — Reglementering.* — Bij K. B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 26 Maart 1954, 2.279) wordt de luchtvaart gereguleerd. Dit K.B. is genomen in uitvoering van de wet van 27 Juni 1937, houdende herziening van de wet van 16 November 1919 betreffende de regeling van de luchtvaart. Het heeft ten doel de gelijktijdige inwerkingtreding te verzekeren van voornoemde wet en van een samengeschaalde regeling van de luchtvaart, aangepast aan de ter zake gedane vooruitgang.

Deze reglementering wordt in verschillende hoofdstukken onderverdeeld. Daarin komen voor de thans geldende principes inzake inschrijving en geschiktheid tot vliegen van de luchtvaartuigen, luchtvaartterreinen, bepalingen betreffende het verkeer in de lucht, regeling van het luchtverkeer, luchtarbeid en vervoer.

Voor de uitvoeringsmaatregelen zullen naar gelang van de noodzakelijkheid M. B.en worden genomen.

De wet van 27 Juni 1937 en het huidige K. B. zullen de luchtcode vormen. Dit besluit treedt in werking op 31 Maart 1954.

41. *Luchtvaart.* — Bij K. B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 26 Maart 1954, 2.290) worden de vergoedingen, te heffen voor het gebruik van de door de regie der luchtwegen beheerde luchtvaartterreinen, vastgesteld.

42. *Krijgsgerechten in Afrika. — Vergoedingsregeling.* — Bij K. B. van 16 Maart 1954 (Stbl. 26 Maart 1954, 2.293) wordt het K. B. van 24 April 1951 toepasselijk verklaard op de krijsauditeurs, substituten en griffiers der krijgsraden te velde bij de basis van het moederland in Afrika, zulks met ingang van 1 September 1953.

43. *Ministerie van Landsverdediging. — Vaststelling van de schalen voor de bijzondere graden.* — Bij K. B. van 16 Maart 1954, 2.311) worden de schalen voor de bijzondere graden bij het Ministerie van Landsverdediging vastgesteld.

44. *Talen. — Vaste commissie voor taaltoezicht.* — Bij K. B. van 11 Maart 1954 (Stbl. 27 Maart 1954, 2.325) worden de artikelen 2, 3, 5 en 6 van het regentsbesluit van 23 Juli 1948 houdende statuut van de vaste commissie voor taaltoezicht, gewijzigd.

45. *Gemeentewet. — Bevoegdheid van de provinciegouverneur.* — Bij K. B. van 22 Maart 1954 (Stbl. 27 Maart 1954, 2.327) wordt aan de provinciegouverneur de uitoefening opgedragen van sommige machten welke bij art. 76 van de gemeentewet aan de Koning zijn verleend. Deze machten hebben betrekking op het goedkeuringsrecht van leningen en verrichtingen omtrent onroerende goederen, waartoe door de gemeenten werd beslist, zomede van de giften die hun werden gedaan. Anderdeels breidt het het goedkeuringsrecht uit, binnen de perken van sommige maxima, tot sommige verrichtingen omtrent onroerende goederen waartoe door de kerkfabrieken, de bestuursraden van evangelistische, protestantse of anglikaanse kerken en van israëlitische synagogen, werd besloten, zomede tot de giften die hun werden gedaan.

46. *Dienstplicht.* — De wet van 12 Maart 1954 (Stbl. 28 Maart 1954, 2.358) wijzigt de wet op de dienstplicht van 15 Juni 1951.

47. *Dienstplicht.* — Bij K. B. van 26 Maart 1954 (Stbl. 28 Maart 1954, 2.359) wordt het K. B. van 30 October 1951, houdende bepaling van de datum van inwerkingtreding en toepassing van de dienstplichtwet van 15 Juni 1951, aangevuld.

48. *Dienst voor taalaangelegenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.* — Bij K. B. van 11 Maart 1954 (Stbl. 28 Maart 1954, 2.360) wordt het organiek kader en het statuut van de inspecteurs verbonden aan de dienst voor taalaangelegenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, vastgesteld.

49. *Diensten voor studie en beroepsoriëntering.* — Het K. B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 29-30 Maart 1954,

2.419) stelt de voorwaarden vast tot oprichting, erkenning en subsidiëring van de diensten voor studie en beroepsoriëntering.

50. *Internationaal Verdrag*. — De wet van 2 Februari 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.455) keurt het Internationaal Verdrag betreffende het verlof met loon in de landbouw, aangenomen op 26 Juni 1952 te Genève door de internationale arbeidsorganisatie tijdens haar 35e zitting, goed.

51. *Landsverdediging*. — *Stand en bevordering der officieren*. — De wet van 15 Maart 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.461) wijzigt de wetten op de stand en de bevordering der officieren en de wetten op het statuut der beroeps-onderofficieren.

52. *Landsverdediging*. — *Stand en bevordering van de officieren van het aanvullingskader*. — Bij de wet van 19 Maart 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.463) wordt de wet van 14 Juli 1951 op de stand en de bevordering van de officieren van het aanvullingskader gewijzigd.

53. *Onderwijs*. — *Nationale Commissie van de U.N.E.S.C.O.*. — Bij K. B. van 15 Februari 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.469) wordt de inrichting van het bureau en de samenstelling van de Nationale Commissie van de U.N.E.S.C.O. gewijzigd.

54. *Nederlandse rechtstaal en bestuurstaal*. — *Centrale Commissie*. — Bij K. B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.481) worden de alinea's 1, 2 en 6 van art. 3 van het K. B. van 19 Januari 1954, houdende instelling van een centrale commissie voor de Nederlandse rechtstaal en bestuurstaal in België, door andere bepalingen vervangen.

De centrale commissie is samengesteld uit een voorzitter, 2 ondervoorzitters, een secretaris, 2 adjunct-secretarissen en ten hoogste 12 leden.

De voorzitter, onder-voorzitter en leden worden door de Minister van Binnenlandse Zaken benoemd onder de personen, die zich door hun wetenschappelijk werk op het gebied van de Nederlandse taal of van de Nederlandse rechtstaal in het bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt of op dit gebied bevoegd zijn.

Hun mandaat duurt 5 jaar en het kan worden hernieuwd.

55. *Nationale Arbeidsraad*. — *Budgetaire en financiële controle*. — Bij K. B. van 10 Maart 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.482) worden de modaliteiten van de budgetaire en financiële controle van de nationale arbeidsraad vastgesteld.

Deze controle wordt uitgeoefend door de afgevaardigde van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

II. BURGERLIJK RECHT

Personenrecht.

56. *Ontkenning van de wettigheid van een kind*. — *Afschaffing van art. 315 B. W.* — Bij de wet van 15 Maart 1954 (Stbl. 26 Maart 1954, 2.279) wordt art. 315 van het B. W. opgeheven.

Een aantal overgangsmaatregelen worden voorzien. Het kind dat vóór de inwerkingtreding van deze wet geboren is uit een vrouw wier huwelijk sinds meer dan 300 dagen ontbonden was, wordt geacht uit dat huwelijk te zijn gesproken, tenzij het gewettigd is of wordt door de vader of de moeder erkend is of wordt, of tenzij zijn wettigheid gerechtelijk wordt betwist. Zelfs bij gebreke van erkenning door de moeder, heeft

het kind, dat de staat van wettig kind verloren heeft, ten opzichte van zijn moeder de staat van een natuurlijk kind, dat sedert de geboorte erkend is. De vordering tot betwisting van wettigheid kan door elke belanghebbende en door het O. M. worden ingesteld. De procedure vastgesteld bij de artt. 855 tot 858 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering is toepasselijk op die vordering. De tussenkomst van pleitbezorgers is echter niet verplichtend.

III. RECHTERLIJKE ORGANISATIE EN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

51. *Hof van Verbreking*. — *Inrichting*. — Bij de wet van 25 Februari 1954 (Stbl. 5 Maart 1954, 1.618) worden de wetten op de inrichting van het Hof van Verbreking grondig gewijzigd, en in het bijzonder de artt. 120, 121, 123, 132, 133, 134 en 135 der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke organisatie.

Het Hof bestaat uit een Eerste Voorzitter, een Voorzitter en 21 Raadsheren.

Het ambt van het O. M. wordt door een Procureur-Generaal en 6 advocaten-generaal uitgeoefend.

Niemand kan tot raadsheer, Procureur-Generaal of Advocaat-Generaal worden benoemd, tenzij hij volle 40 jaar oud is, dokter in de rechten is en gedurende 10 jaar het beroep van advocaat heeft uitgeoefend of een rechtelijk ambt in België, in Belgisch-Congo of op het grondgebied van Ruanda-Urundi heeft waargenomen of bij de Raad van State een ambt heeft uitgeoefend of aan de Belgische Universiteit onderwijs in de rechtswetenschap heeft gegeven.

Het Hof is in 2 kamers verdeeld, die elk samengesteld zijn uit 11 raadsheren, de Voorzitter inbegrepen. De eerste kamer neemt kennis van de voorzieningen in burgerlijke zaken en de tweede van de voorzieningen in criminele zaken, alsook van de andere zaken waarvan, krachtens de wet, de kennisneming aan het Hof van Verbreking toekomt.

Over geschillen van bevoegdheid beslist het Hof met Verenigde Kamers; wanneer de behoeften van de dienst zulks vereisen, neemt de eerste kamer, op de door de Eerste Voorzitter gelaste verwijzing, kennis van de voorzieningen die tot de bevoegdheid van de tweede kamer behoren.

De arresten moeten gewezen worden met het vaste getal van 5 raadsheren, de Voorzitter inbegrepen.

Wanneer echter de Eerste-Voorzitter, na het advies van de raadsheer, die moet instaan voor het verslag, en van de procureur-generaal te hebben ingewonnen, van oordeel is dat een zaak in voltallige terechtzitting moet worden behandeld, komt de kamer samen met het vaste getal van 9 raadsleden, de Voorzitter inbegrepen en verleent aldus haar arrest.

De beschuldigingen ingesteld tegen de Ministers, worden bij uitvoering van art. 90 van de Grondwet berecht door de Verenigde Kamers, die in even getal moeten zetelen en tenminste 18 leden tellen.

In de overige gevallen waarin het Hof met Verenigde Kamers moet zetelen, zetelt het in oneven getal en moet tenminste 17 leden tellen.

De Koning stelt de datum vast waarop deze nieuwe wet in werking treedt.

58. *Hof van Verbreking*. — *Inrichting*. — *Inwerkingtreding van de wet van 10 Maart 1954*. — Krachtens K. B. van 10 Maart 1954 (Stbl. 26 Maart 1954, 2.271) treedt het bepaalde in de artt. 1, 2, 3, 5 en 6 van de wet van 25 Februari betreffende de inrichting van het Hof van Verbreking in werking op de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt.

59. *Rechterlijke organisatie.* — Art. 232. — *Vergoedingen toegekend aan magistraten buiten hun ambt.* — Bij de wet van 20 Maart 1954 (Stbl. 26 Maart 1954, 2.271) wordt art. 232 van de wet van 18 Maart 1869 op de rechterlijke inrichting gewijzigd. Niettegenstaande art. 232 van de wet op de rechterlijke organisatie, zoals dit gewijzigd is bij het eerste artikel van de wet van 31 Juli 1952, mogen de magistraten die deel uitmaken van comités, commissies, jury's, enz., alsmede van het onderwijzend personeel van scholen, voor de dienstjaren 1953 en 1954 presentiegeld en vergoedingen ontvangen op dezelfde gronden als de personen die niet tot de rechterlijke macht behoren.

Deze vergoedingen mogen evenwel niet hoger zijn dan 1/10 van de jaarlijkse brutowedde die hun voor de rechterlijke functie wordt verleend.

Bij de diensten van de Eerste Minister wordt een commissie opgericht die ermede belast is het probleem te onderzoeken van de door de Staat bezoldigde personen die deel uitmaken van commissies, raden, comités, alsmede van het onderwijzend personeel van scholen.

De samenstelling en de werking van die commissie worden door de Koning geregeld.

Deze wet heeft uitwerking op 1 Januari 1953.

60. *Notariaat.* — *Instelling en inrichting der kamers.* — Bij K. B. van 13 Maart 1954 (Stbl. 27 Maart 1954, 2.323) wordt het besluit van 2 Nivôse jaar XII betreffende de instelling en de inrichting der kamers van notarissen, gewijzigd.

Art. 2 van het besluit van 2 Nivôse jaar XII wordt door een ander artikel vervangen, betrekking hebbende op de bevoegdheden van de kamer van notarissen. Deze bevoegdheden worden in 9 paragrafen opgesomd.

Krachtens het nieuwe art. 21 van het besluit van 2 Nivôse jaar XII moet de benoeming van de leden van de kamer door de algemene vergadering binnen de eerste 15 dagen van de maand Mei geschieden. (Vroeger moest zulks gebeuren op 1 Mei, die een wettelijke feestdag is geworden.) Binnen de 15 dagen na die vergadering zullen de leden van de kamer samenkomen om de voorzitter en de andere ambtsdragers te benoemen, die onmiddellijk in dienst treden.

Het nieuwe art. 22 van het besluit van 2 Nivôse jaar XII heeft betrekking op de gemeenschappelijke beurs voor de uitgaven van de kamer.

IV. STRAFRECHT EN STRAFVORDERING.

61. *Voorziening in verbreking tegen arresten en vonnissen van de militaire rechtscolleges.* — De wet van 9 Maart 1954 (Stbl. 19 Maart 1954, 2.038) regelt de uitoefening der voorziening in verbreking tegen de arresten en vonnissen van de militaire rechtscolleges.

Krachtens de nieuwe wet wordt de voorziening in verbreking tegen de arresten en vonnissen van de militaire rechtscolleges ingesteld in de gevallen en op de wijze en termijnen zoals voorzien in correctionele zaken. Wanneer het arrest of het vonnis buiten de aanwezigheid van de verdachte of van de burgerlijke partij gewezen is, moet het hem betekend worden, zelfs indien het op tegenspraak werd gewezen. De termijn om zich in verbreking te voorzien, loopt slechts vanaf deze betekening, ten opzichte van de partij waaraan ze werd gedaan.

De verklaring tot verbreking tegen een arrest van het militair gerechtshof kan door de veroordeelde of door de burgerlijk verantwoordelijke partij zowel bij de griffie van de Krijgsraad als bij die van het Militair Gerechtshof gedaan worden.

In geval van nietigverklaring van een arrest van het Militair Gerechtshof wordt de zaak verwezen naar hetzelfde Hof, samengesteld uit andere rechters.

In oorlogstijd wordt de termijn om zich in verbreking te voorzien, op 5 vrije dagen teruggebracht. In oorlogstijd mag de eiser in verbreking geen memorie tot staving van de voorziening neerleggen of doen neerleggen dan binnen een termijn van 10 vrije dagen te rekenen van de verklaring tot verbreking. Deze memorie wordt neergelegd ter griffie van het rechtscollege dat de bestreden beslissing gewezen heeft of ter griffie van het Hof van Verbreking.

62. *Kleinverkoopbedrijven.* — *Strafbepalingen.* — Zie n° 5.

63. *Korps Burgerlijke Veiligheid.* — *Strafbepalingen.* — Zie n° 21.

64. *Uitoefening van de door de Grondwet ingestelde soevereine machten.* — *Bestrafing van aanslagen.* — Zie n° 25.

65. *Bescherming van de « blindenstok ».* — *Strafbepalingen.* — Zie n° 30.

V. ARBEIDSRECHT EN MAATSCHAPPELIJK HULPBETOON.

66. *Rijksdienst voor samenordering der gezinsvergoedingen.* — *Samenstelling van de Raad van advies.* — Bij K. B. van 26 Februari 1954 (Stbl. 3 Maart 1954, 1.552) wordt de samenstelling van de Raad van advies, opgericht bij de Rijksdienst voor samenordering der gezinsvergoedingen, gewijzigd.

67. *Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.* — *Werking.* — Bij K. B. van 26 Februari 1954, 1.624) wordt het Regentsbesluit van 16 Januari 1945, betreffende de werking van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, gewijzigd.

68. *Maatschappelijke Zekerheid.* — *Binnenscheepvaart.* — Bij K. B. van 27 Februari 1954 (Stbl. 5 Maart 1954, 1.626) wordt het Regentsbesluit van 31 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers, gewijzigd.

69. *Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid.* — Het K. B. van 27 Februari 1954 (Stbl. 5 Maart 1954, 1.627) wijzigd het Regentsbesluit van 26 Mei 1945, betreffende de inrichting van de rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid.

70. *Maatschappelijke Zekerheid.* — *Landbouwondernemingen.* — Het K. B. van 27 Februari 1954 (Stbl. 5 Maart 1954, 1.629) wijzigd het Regentsbesluit van 5 November 1946 inzake toepassing der besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, op de werkgevers en werknemers der landbouwondernemingen.

71. *Kinderbijslag voor loonarbeiders.* — Bij de wet van 26 Februari 1954 (Stbl. 6 Maart 1954, 1.645) worden art. 106a en hoofdstuk XIV van de samengeorde wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, en art. 9b van de wet van 15 Juni 1937 tot uitbreiding van de kinderbijslag tot de werkgevers en tot de niet-loonarbeiders, opgeheven.

72. *Arbeidsovereenkomst. — Wijziging en aanvulling der wet van 10 Maart 1900.* — De wet van 4 Maart 1954 (Stbl. 12 Maart 1954, 1.770) wijzigt en vult de wet van 10 Maart 1900 op de arbeidsovereenkomst aan.

Krachtens de nieuwe wet moet het arbeidscontract, gesloten op proef of voor een bepaalde duur of voor een bepaalde onderneming voor elk geval individueel bij geschrift worden vastgesteld. De duur van de overeengekomen proeftijd mag niet minder dan 7 en niet meer dan 14 dagen bedragen. Bij ontstentenis van een geschrift wordt de overeenkomst geregeld door de bepalingen in deze wet voorzien voor verbintenissen aangegaan voor onbepaalde duur.

De rechtsvorderingen, welke uit de arbeidsovereenkomst ontstaan, verjaren één jaar na het ophouden van deze overeenkomst of drie jaar na het feit waaruit de vordering is ontstaan, zonder dat deze termijn één jaar na het ophouden van de overeenkomst mag overschrijden.

De arbeider, die zich normaal voor zijn werk aanbiedt, maar die door een van zijn wil onafhankelijke oorzaak in de onmogelijkheid wordt gesteld te arbeiden, heeft, behoudens het geval van overmacht, recht op zijn normaal loon. Van deze bepaling kan slechts worden afgeweken krachtens een bij K.B. bindend verklaarde beslissing van het paritair comité.

Bij het einde van de verbintenis moet de werkgever aan de werkman, die dit vraagt, een getuigenschrift afleveren, dat enkel vermeldt de datum waarop de diensten van de werkman een aanvang hebben genomen en die waarop zij eindigen, alsmede de aard van de bedrijvigheid van de werkman.

Ingeval de verbintenis voor onbepaalde tijd is gesloten, wordt de opzeggingstermijn bepaald op 14 dagen wanneer de opzegging door de werkgever wordt gedaan en op 7 dagen wanneer de opzegging van de arbeider uitgaat. De termijn van opzegging gaat in de Maandag volgend op de week tijdens dewelke de opzegging gedaan wordt. Deze termijnen worden verdubbeld en verviervoudigd voor de werklieden die ononderbroken bij dezelfde onderneming in dienst zijn gebleven, gedurende tenminste 10 en 20 jaar.

Bij contracten van onbepaalde duur, is de partij die de verbintenis zonder gegronde reden en zonder voldoende inachtneming van de opzeggingstermijn of vóór het verstrijken daarvan heeft opgezegd, gehouden aan de andere partij een vergoeding te betalen gelijk aan het loon overeenkomend hetzij met de duur van de opzeggingstermijn, hetzij met het nog te verlopen gedeelte van die termijn.

Elk beding waarbij van de opzeggingstermijn en van de opzeggingvergoeding wordt afgeweken, is nietig.

Verder voorziet de nieuwe wet een aantal bepalingen voor de gevallen waarbij de uitvoering van de arbeidsovereenkomst geschorst wordt.

73. *Pensioenen. — Eupen-Malmédy.* — Bij de wet van 26 Februari 1954 (Stbl. 13 Maart 1954, 1.802) worden de wetbepalingen betreffende de burgerlijke en kerkelijke pensioenen van toepassing verklaard op bepaalde agenten van de instelling voor sociale verzekeringen te Eupen-Malmédy en hun rechtverkrijgenden.

74. *Verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.* — De wet van 11 Maart 1954 (Stbl. 19 Maart 1954, 2.040) wijzigt de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, samengevoegd op 12 September 1946 en gewijzigd bij de wetsbesluiten van 8 Januari 1947 en bij de wetten van 1 Juli 1948, 30 December 1950 en 13 Juli 1951.

75. *Bediendencontract. — Wijziging en aanvulling der wet van 7 Augustus 1922.* — De wet van 11 Maart 1954 (Stbl. 20 Maart 1954, 2.078) wijzigt en vult de wet van 7 Augustus 1922 op het bediendencontract aan en wijzigt de wet van 16 December 1851 op de voorrechten en hypoteken gewijzigd bij de besluitwet van 28 Februari 1947.

De artt. 2, 3, 4, 8, 9, 12, 29, alsmede lid 2 van art. 5 van de wet op het bediendencontract, worden door andere bepalingen vervangen, terwijl verschillende nieuwe bepalingen worden ingevoerd.

De verbintenissen voor een bepaalde onderneming of voor een bepaalde duur moet schriftelijk worden vastgesteld, alsmede de verbintenis op proef.

De proeftijd mag niet meer dan 3 maanden duren; elke partij kan er ten alle tijde een einde aan stellen met inachtneming van een opzeggingstermijn van 7 dagen.

Bij gebrek aan geschrift gelden voor de verbintenissen op proef, voor een bepaalde onderneming of voor een bepaalde duur dezelfde voorwaarden als voor de verbintenissen voor onbepaalde duur.

Verder worden bepalingen voorzien in verband met de arbeidsongeschiktheid tengevolge van ziekte, ongeval of zwangerschap.

Wanneer de verbintenis voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan elke partij er een einde aan maken door opzegging; de opzeggingstermijn gaat in na afloop van de kalendermaand gedurende dewelke de opzegging is betekend.

Op straffe van nietigheid wordt de opzegging betekend door de overhandiging aan de andere partij van een geschrift waarop het begin en de duur van de opzeggingstermijn vermeld zijn. De handtekening van deze partij op het duplicaat van het geschrift geldt enkel als bewijs van de ontvangst van de betekening. Deze betekening kan ook geschieden bij ter post aangezekende brief, welke uitwerking heeft op de derde werkdag na de datum van verzending of bij deurwaardersexploot.

Wanneer de jaarlijkse bezoldiging hoger is dan 120.000 frank, wordt de opzeggingstermijn welke door de werkgever in acht moet worden genomen, bepaald op minstens 3 maanden voor de bedienden die sinds minder dan 5 jaar in dienst zijn.

Deze termijn wordt telkens vermeerderd met 3 maanden bij de aanvang van elke nieuwe periode van 5 jaar dienst bij dezelfde werkgever.

Wanneer de jaarlijkse bezoldiging hoger is dan 120.000 frank wordt de opzeggingstermijn, welke door de werkgever moet worden in acht genomen, vastgesteld bij overeenkomst of door de rechter.

Indien de opzegging wordt gegeven door de bediende, worden de hiervoren vastgestelde opzeggingstermijnen tot de helft verminderd, zonder dat ze 3 of 6 maanden mogen te boven gaan.

Niettegenstaande elke strijdige overeenkomst kan de bediende die door zijn werkgever opgezegd is, aan het contract een einde maken met inachtneming van een opzeggingstermijn van 30 dagen, wanneer hij een andere betrekking heeft gevonden. De kwijting voor saldo van rekening door de bediende afgeleverd op het ogenblik van de beëindiging van het contract, betekent voor de bediende niet dat hij afziet van zijn rechten.

In art. 19, 4° van de wet van 16 December 1851, gewijzigd bij wetsbesluit van 28 Februari 1947, op de voorrechten en hypotheeken, wordt het bedrag van 72.000 frank vervangen door 180.000 frank.

De nieuwe wet beheerst de lopende contracten, te rekenen vanaf de dag waarop zij in werking treedt.

76. *Arbeidsongevallen. — Vergoeding der schade. — Aangenomen kinderen.* — De wet van 16 Maart 1954 (Stbl. 24 Maart 1954, 2.214) vult de wet op de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen aan. De nieuwe bepalingen hebben betrekking op de vergoeding uit te keren aan de kinderen die vóór het ongeval werden aangenomen.

De bepalingen van de wet zijn toepasselijk op de ongevallen die zich voordoen na de inwerkingtreding van deze wet.

77. *Mijnarbeid. — Toekenning van aanvullende premieën.* — Bij K.B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 27 Maart 1954, 2.328) worden aanvullende premieën aan de Belgische arbeiders die zich laten aanwerven voor ondergrondse mijnarbeid, toegekend.

78. *Jaarlijks verlof voor loonarbeiders.* — De wet van 11 Maart 1954 (Stbl. 29-30 Maart 1954, 2.407) wijzigt de wetten betreffende het jaarlijks verlof der loonarbeiders, samengeordend op 9 Maart 1951.

VI. ECONOMISCH RECHT.

79. *Kleinverkoopbedrijven.* — Zie n^r 5.

80. *Landbouw. — Rundveeras.* — Zie n^r 23.

81. *Aankoop en verkoop van goud en buitenlandse munt.* — Bij K.B. van 29 Maart 1954 (Stbl. 29-30 Maart 1954, 2.409) wordt het besluit der in raad vergaderde Ministers van 1 Mei 1944, genomen in uitvoering van het wetsbesluit van 1 Mei 1944 betreffende de voorwaarden inzake aankoop en verkoop van goud en buitenlandse munt, gewijzigd.

82. *Verkoop op afbetaling en gelijkgestelde verrichtingen. — Statistiek.* — Bij K.B. van 15 Maart 1954 (Stbl. 29-30 Maart 1954, 2.411) wordt een half jaarlijkse statistiek van de verkoop op afbetaling en gelijkbestelde verrichtingen aan het Nationaal Instituut voor Statistiek voorgeschreven.

VII. FISCAAL RECHT.

83. *Inkomstenbelastingen.* — Bij de wet van 18 Febr. 1954 (Stbl. 6 Maart 1954, 1.643) wordt art. 32 der samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen gewijzigd.

84. *Inkomstenbelastingen.* — Bij de wet van 23 Febr. 1954 (Stbl. 6 Maart 1954, 1.644) worden de artt. 26 en 41 der wetten en besluiten betreffende de inkomstenbelastingen, samengeordend bij het besluit van de Regent van 15 Januari 1948, door nieuwe bepalingen aangevuld.

85. *Invoerrechten.* — Bij de wetten van 8 Maart 1954 (Stbl. 25 Maart 1954, 2.238 en 2.239) worden de K.B. van 24 April 1953, 16 Juli 1953 en 28 Juli 1953 betreffende het tarief van invoerrechten, bekrachtigd.

86. *Bedrijfsbelasting.* — Bij K.B. van 18 Maart 1954 (Stbl. 28 Maart 1954, 2.364) worden de bepalingen van art. 1 van het K.B. van 16 Juni 1953 toepasselijk verklaard op de aanslagen van het dienstjaar 1952 welke op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit nog niet gevestigd zijn of welke het voorwerp uitmaken van een bezwaar, van een verhaal in beroep of van een voorziening in verbreking.

87. *Openingstaksen op dranksluiterijen.* — Bij de wet van 17 Maart 1954 (Stbl. 29-30 Maart 1954, 2.406) wordt de terugwerkende kracht van de wet van 26 Juli 1952 tot gedeeltelijke afschaffing van de openingstaksen op de dranksluiterijen opgeheven.

88. *Inkomstenbelastingen. — Regularisatie van de fiscale toestand van de loon- en weddetrekkenden.* — De wet van 17 Maart 1954 (Stbl. 31 Maart 1954, 2.454) wijzigt de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen in verband met de regularisatie van de fiscale toestand van de loon- en weddetrekkenden.

H. Boonen.

BALIELEVEN

VERBOND DER BELGISCHE ADVOCATEN

Congres te Luxemburg op 26 en 27 Juni 1954

Op Zaterdag 26 en Zondag 27 Juni 1954 zal het Verbond ontvangen worden door de confraters der Provincie Luxemburg. De Heren Stafhouders in samenwerking met de Heer Gouverneur der Provincie en verschillende burgemeesters hebben er aan gehouden een buitengewoon schitterende ontvangst voor te bereiden.

Ziehier het Programma dat daartoe reeds is bekend gemaakt :

Algemene Vergadering der Belgische Advocaten in de Provincie Luxemburg

26.6.54	AARLEN (Arlon) :	
	Algemene Vergadering	14.— u.
	Ontvangst op het stadhuis door het Stadsbestuur	17.— u.
	Ontvangst op het Provinciaal Bestuur door de Heer Gouverneur der Provincie	17.45 u.
	Vertrek uit Aarlen naar Bouillon (64 km.)	18.45 u.
	BOUILLON :	
	Avondmaal	20.— u.
	Bezoeken van de stad en van het Kasteel in prachtverlichting	22.— u.
	Logement op kosten van ieder deelnemer.	
27.6.54	BOUILLON : ofwel 1 :	
	Bezoeken van het Kasteel	9.— u.
	Vertrek naar St. Hubert langs Menuchenet - Maissin - Libin - Poix Saint Hubert, en aankomst te St. Hubert (± 40 Km.). Vertrekuur	10.30 u.
	ofwel 2 :	
	Vertrek naar Orval (30 Km.)	
	Aankomst te Orval	9.30 u.
	Bezoek aan de Abdij	
	Vertrek uit Orval naar St. Hubert langs Neufchâteau (55 Km.)	10.30 u.
	Aankomst St. Hubert	11.30 u.
	ST. HUBERT : Aankomst	11.15 u.
	Bezoeken van de Hoofdkerk	11.15 u.
	Mis met orgelconcert en uitvoering van muziekstukken voor jachthoorn	11.45 u.
	Vertrek uit St. Hubert naar Laroche	

langs Barrière de Champlon (20 Km.) 12.45 u.

LAROCHE :

Middagmaal 13.45 u.
Vertrek uit Laroche naar Bastenaken
(Bastogne) langs Nadrin, Houffalize
(35 Km.) 15.45 u.

BASTENAKEN :

Aankomst 17.— u.
Ontvangst door het Gemeentebestuur 17.— u.
Bezoeken van Mardasson met historisch
overzicht van de Slag van Bastena-
ken.
Na het bezoek van Mardasson : ont-
binding 18.30 u.

Het Verbond hoopt dat alle confraters eer zullen
doen aan deze feestelijkheden. Het bedrag der in-
schrijving is 425 Frs en 300 Frs voor de stagisten.

WENS

Het Verbond der Belgische Advocaten drukt de
wens uit dat het ontstaan van speciale commissies met
jurisdictioneel karakter en voor betwiste zaken in de
toekomst zou vermeden worden en dat de thans be-
staande zo spoedig mogelijk zouden verdwijnen.

Het verlangt eveneens dat in alle jurisdicties zouden
verzekerd worden de onafhankelijkheid der rechters,
de openbaarheid der debatten en de eerbied voor de
rechten der verdediging.

Het drukt ten slotte de wens uit het principe te
zien bekrachtigen dat alleen de advocaten de partijen
kunnen vertegenwoordigen, en dit zonder geschreven
volmacht.

VLAAMS PLEITGENOOTSCHAP BIJ DE BALIE TE BRUSSEL

Op het voorstel van het Vlaams Pleitgenootschap
te Brussel, en met de medewerking van de Vlaamse
Conferentie bij de Balies te Gent en te Antwerpen,
werd op 31 Maart 1954, onder het voorzitterschap van
Mr Henri Fayat, in het Paleis van Justitie te Brussel,
de eerste bijeenkomst gehouden van de Commissie
voor de zuivering der advocatentaal.

Woonden deze eerste vergadering bij : Meesters

G. Nuytinck en J. Ronse (Gent),
E. Boonen en J. Goossenaerts (Antwerpen),
H. Pee en J. Van Waeg (Brussel).

De werkmethode werd geregeld en de datum van
de volgende bijeenkomst werd op 29 April 1954 be-
paald.

Wie verkeerde uitdrukkingen die onder de advoca-
ten gebruikelijk zijn aan de commissie wenst mede te
delen, kan deze inzenden bij Mr J. Van Waeg, advocaat
bij het Hof van Beroep, Bosstraat, 51, Brussel.

Vanaf de maand Mei zal het secretariaat van de
commissie waargenomen worden door Mr H. Pee,
advocaat te Brussel.

VLAAMSE JURISTEN

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

TAALKUNDIGE KRONIEK

STELLEN

Een woord dat tot nadenken stemt.

Vondel geeft ons nog altijd een les in taaltucht. Om
zijn woordenvoorraad uit te breiden, ontzag hij zich
geen moeite. « Links en rechts verzamelde hij mate-
rialen voor het gebouw, dat hij wilde optrekken... Te
bonter moest die hoop bouwstoffen er uitzien, daar
Vondel zijn kennis niet alleen putte uit boeken en de
omgang met geleerden, maar ook haar soms zocht
op te vangen uit de mond van handwerkslieden, schip-
pers, boeren, enz. (1).

Dat prachtig voorbeeld van de beroemde dichter en
tragicus mogen we altijd navolgen... De woordkeus
blijft voor ons allen een delicate zaak...

Zoals *achtbaar* een geliefkoosd woord was in de
XVIII^{de} eeuw, zo schijnt *stellen* thans eveneens de
algemene voorkeur te genieten bij schrijvers en brief-
wisselaars.

Stellen verdringt heel dikwijls het passende, het
juiste woord. Dat stopwoord is in alle kringen van
onze samenleving binnengedrongen. Taalzuiveraars
voeren er een onverbidde strijd tegen.

Een notaris zal wellicht heel ernstig schrijven : *Een
huis te koop stellen*... Wij geven de voorkeur aan *een
huis te koop (aan)bieden of zetten*.

Een werknemer spreekt over *een machine in be-
weging stellen*. Ontwikkelde Nederlanders horen lie-
ver : *Een machine in beweging brengen* of *iets stelt
zich in beweging*.

Op het kantoor raken de bedienden verstrikt in
allerlei onnederlandse uitdrukkingen :

*Iemand op de hoogte stellen van iets;
Een einde stellen aan iets;
Een handtekening stellen;
Iets in orde stellen.*

We zullen liever gewagen van : *iemand op de hoogte
brengen; een einde aan iets maken; iets in orde bren-
gen; een handtekening zetten*.

Bij politici wordt het « A. B. N. » doorgaans niet
geëerbiedigd.

*Het probleem stelt zich;
Zich de vraag stellen...
Zich in regel stellen.*

Deze verkeerdheden ruimen we op met de volgende
wendingen :

*Het probleem is aanwezig; is er; rijst; de vraag doet
zich voor; de vraag rijst.
Zich iets afvragen;
Zijn zaken in orde brengen.*

In de gewone omgangstaal horen we altijd en over-
al :

*Hoe stel je het hier ?
We stellen het allemaal gelukkig goed.
Die doodgeprate zegswijzen vervangen we door :
Hoe maak je het hier ?
We maken het allemaal gelukkig goed.*

Deze reeks slordige en onnauwkeurige Nederlandse
uitdrukkingen besluiten we met de volgende zin :

*Hij betaalde enige kleine schulden en stelde zich op
reis. Men gaat, begeeft zich op reis, neemt een reis
aan, of aanvaardt een reis (2).*

Moeten we nu het veelgebruikte en miskende *stellen* uit onze spreek- en schrijftaal bannen. Een dergelijk voorstel past niet in onze beschuldigingsakte.

Stellen heeft als duizenden andere Nederlandse woorden recht op levensbehoud. Taaltucht is geen tuchttaal.

Onder de talrijke zegswijzen, waarin stellen thuis hoort, geven we op: iets voor ogen stellen; iets op een lijn stellen; iets te boek stellen; iets in het licht stellen; op de proef stellen; ik kan het met hem goed stellen; hij kan het goed stellen; alles in het werk stellen om, enz.

Albert Blontrock.

(1) J. A. F. L. van Heeckeren, Taal en Letteren, 1898, blz. 8.

(2) H. Meert, Onkruid onder de Tarwe, Turnhout, Brepolis, 1941, 8e, blz. 195.

TIJDSCHRIFTEN

De Gemeentegids : n° 55 Maart-April 1954.

M. S. Particulair wachten. — A. D. B. : Kroniek van Jurisprudentie.

Tijdschrift voor Notarissen : Februari-Maart 1954 n° 2-3.

F. Keremans, Onbevaarbare en onvlotbare waterlopen. — Eigendomsrecht. — Wetgeving.

Nederlands Juristenblad : afl. 15 — 10 April 1954.

Mr H. J. Marius Gerlings, Het begrip « de rechterlijke macht ». — Mr I. E. Hes Bnz., De verdwenen oorlogspalegkinderen. — Mr W. van der Meij en Prof. L. J. Hijmans van den Bergh, « Strafmateriaal » en « Egbertha ». — Mr F. E. Frenkel, Artikel 16 Wet Economische delicten. — Mr A. E. Kauffmann, Huurwet en uitbreidingsplan.

afl. 16 — 17 April 1954.

Mr J. J. Goudsmit, De aansprakelijkheid der grond-diensten voor luchtvaartongevallen. — Prof. Mr J. M. van Bemmelen, Prof. Röling over de V I. — Mr W. H. Kortsen, Ontwerp Beroepswet. — Prof. Mr E. H. 's Jacob, Administratieve rechtspraak in het hoogste ressort.

Advocatenblad : n° 4 — 15 April 1954.

Mr H. de Bie, Jr, Jhr Schorer, Rechtsbijstand aan on- en minvermogens. — Mr B. W. F. Paaue, Wetsontwerp, rechtsbijstand aan on- en minvermogens. — Mr C. Cohen Tervaert, Nogmaals Pro-Deo. — Mr P. Scheltema Beduin, Advocaten in moeilijkheden. — Mr H. F. A. Völlmar, Een fout in de advocatenwet? — Mr J. Rr Voüte, Ereregelen der Amerikaanse advocaten. — Beslissingen van het Hof van Discipline.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : n° 4342 — 10 April 1954.

Prof. Mr A. Pitlo, Het ontwerp der besprekingen op het derde internationaal congres van het Latijns Notariaat. — Mr J. J. Canter Cremers, Verkoopvoorwaarden (II, slot). — Mr K. N. Korteweg, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Zakenrecht. (1).

n° 4343 - 17 April 1954.

Prof. Mr J. Wiarda, Overzicht van het goodwill-probleem in de Nederlandse privaatrechtelijke rechtspraak en literatuur en enkele conclusiën daaruit (1). — Y. D. C. van Duyn, Verhoging van de aanslag. — Mr K. N. Korteweg, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Zakenrecht (II).

Journal des Tribunaux : n° 4019 - 11 avril 1954.

René Piret, La réforme des études de droit en France. — Jurisprudence. — n° 4020 - 18-25 avril.

André J. Mast, Premier acte de la révision constitutionnelle. — Jurisprudence.

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer : n° 46 - 15 avril 1954.

Leon Goffin, L'Université de Lovanium et le Droit. — Jurisprudence.

Revue Pratique du Notariat Belge : 2374e livraison - mars 1954.

Pierre Watelet, L'envoi en possession. — Rôle du président du tribunal.

Revue de l'Administration et du Droit administratif de la Belgique : 4e livr.

L. Stichelbaudt, Nationalité. — M.V. — Bibliographie.

Recueil Dalloz de Doctrine de Jurisprudence et de législation : 14e cahier.

Jacques Benoist, L'Union franco-sarroise et les conventions du 20 mai 1953. — G. Levasseur, L'exercice de l'action civile par les groupements ou par leurs membres (à propos des comités d'entreprise et d'établissement). — F. G. Le délit de contrefaçon de la marque d'une autorité publique. — J. Autesserre, La concession d'exploitation de titres de journaux licence personnelle incessible.

15e cahier - 17 avril 1954.

Hubert Thierry, La notation des fonctionnaires. — Yvon Loussouarn, Conflits de lois et de juridictions en matière de saisine et d'envoi en possession d'immeubles français dépendant de la succession d'un étranger ouverte à l'étranger. — Georges Ripert, L'action, contre le transporteur des parents d'un passager tué dans un accident d'aviation.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"